

**TINGBOK
FOR
NORDHORDLAND**

NR. 7

1665

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

1665: 1a

Hielp Gud nu och altid.

Anno 1665 den 10 Janua. møtte for Retten paa Bergen Raadstue Pouel Wilhelm och Fredrich Steen fuldmegtig paa Welb. frue Kiersten Bildz Weigne paa den ene, och Niels Ørbech paa den anden side, Anlangende den opsette Sag om LandAas som formeenis at Niels bør Rødelig giøre, Ochbegierte Pouel endnu Opsettelsse i Sagen effter hans schriftlig Jndlagde begierings Widre indhold som bleff lest. Pouell Jndlagde Her Samuel Hanssens schriftlig tilbud, at Om Niels Ørbech wil affstaa Landaas, da wil hand der Jmoed Vnde hannem hans Nye opbygte part i den gaard Adtlestad, sampt forære hamb en Nye Noed paa 28 ??Faune, eller om hand det iche wil, da wil hand giffue hannem 100 Rdr i penge ochhans Høstru Ludtzia Nitter 2 ??Rossenobler, Men Niels Suarede til Her Samuels tilbud, demb iche at wille eller kunde indgaa, Mens wil halde sig effter Lands Lougen. Och effterdj at Niels iche wil indgaa Hans tilbud. Til med beraaber Her Samuellsg i samme sin Jndlagde schrift, at Sagen har nogenledis hen seende paa hamb effter som hand har for pantet sig LandAas til, Huor fore hand wil sig Welbemelte fru Kiersten Bildtz partes i denne Sag antage ochpaa det yderste Defendere, Och Jmidler tid begier Dilation til andre ??Laussninger J Sagen at føre, med Nye process Jmoed Niels Ørbech. Pouel Wilhelm effter tilspørgelsse Erchlerede sig for Retten paa Welfor. sin principals Weigne, at hand forbleff wed Her Samuels begiering, och effter den allereede i Sagen forhuerffuede Steffning iche nogen Domb i Sagen begierer. Huor wed det och forbliffr. Effter at forne. for partterne war oplest, tilbøed Niels Ørbech Fredrich Steen 14 Slette mrk Tredie tage aff Landaas, med begiering at hand dem paa Welbete. fru Kiersten Biltz weigne wille Annamme, Huortil hand Suarede Ney, iche torde sig vnderstaa det Jmoed hendis haand ochbefaling at giøre.

1665 den 17 Febr. Betiente Rette paa Bergen Lille Raadstue, Ole Schage Lensmand, Steffen Grimbseid, Michel Nestun, Ole Sandall, Gielde Steen, Lars Heldal, Simen Schiold, Arne Totland, Lasse SørAas, Niels Dingeland och Ole Totland aff Schiold schibred. Bleff i Rette ført Anders Johanssen Barnføed paa Rørtuet i Effuenig Prestegield, som nu for Retten be kiende, at paa fierde Vgge siden staal hand halfanden Wog Meel J Jt quernhus paa Steens Leyemaal, Ochbe kiende bete. Anders at hand bleff greben met samme Meel paa Søen om Natten wed Korssnes. Dessligeste bekiende, At hand for

1665: 1b

For Vngefehr 2 Aars tid siden, staal 9 ?? Kaabeltoug aff en Sogne Jegt <?? ibm> som hørte Anders Fedderssen til, som hand stoed 3 Timmer for i Halss Jernet her wed Raadstuen, Be kiende at haffue boed paa Feddie 14 Aars tid, och werit der fra i fire Aar, Jmidler tid werit her i Bergen paa 2 Aars tid, ochsiden hafft tilhold paa Sellisuig ??erd Leffuet paa 2 aars tid. Tuiffuen bleff tilspurt om hand haffde noget at bøede med for hans forseelsse til Ko. Ma. Huortil hand suarede sig gandsche intet Eyede.

For Retten affsagt, effterdj forne. Anders Johanssen haffuer staalen Tuende ??Vnderschedtlige tider effter sin egen bekiendelsse och met Kosterne worden grebet, och haffuer intet for samme sine forseelsser til Ko. Ma. at giffue, sin Hud med at Løsse, da bør hand derfor effter Lougen J. B. 1 Cap. at miste sin Hud til ??Kaget.

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

1665 den 29 Martj holtis Almindelig Waarting paa Frechhoug i Herløe schibred Neruerende Ko. Ma. Foegit Søffren Nielsen. Laugrettesmend wed Retten, Ander Fosse Lensmand. Nielss Erstad, Matis Røsslund Tøris Herleuehr, Steffen Tuett, Ole Meland Niels Molde Kleff, Gutorm grassdal Jacob Hussebøe Johans Hiertaas, Gulich Hessdal, Mogens Tuett Oluff Frechou. sampt en deel aff forne. schibreds Almue. Da bleffuen for Kyndiget Ko. Ma. woris Allernaad. Herris schattebreff at schatten Neruerende Aar schal giffuis lige som for gangen Aar 1664. Bleffuen lest Ko. Ma. Naad. Forordning Dat. 21 Febr. 1665 at Jndføede Vndersaatter som tiene fremmede Herrer, schulle sig straxen i Riget Jnd for føye, Vnder straff som samme Høy bete. Forordning om melder. Noch Ko. Ma. Naad. Forordning anlangende forbuds Løssgiffuelsse, offr den tilforn grasserende pest, som nu igien i Holland och Hamborg ophører. Dat. 17 Febr. 1665 Jligemaade for Kyndiget. Jtem ochbleffuen for Kyndiget Ko. Ma. Naad. Forordning, at de som i denne tid Seigler, schulle sig med Certification och Søepass forsiune. Saauelsom at Vndersaatterne som udj Waarende W Roe emellem Stoere Britannien och de forænede Nederlandsche Provincier, sig ingen prisser som paa enten sider bliffr taget, schulle tilforhandle, Med mindre de sig

1665: 2a

Vdj deris Contracter och Kiøb saaledes foreseer, At den Selgende derued forbindis evictionem at Præstere, udj de tilfelde huor enten de stridige parter sig deris Rett Kunde forbeholden haffue, sig igien at bemegtige, eller och om ?? Jndbyrdis Restitution, emellem dem Kunde worde sambtycht och for affscheedet et. Dat. 21 Febr. 1665. widere bleffuen lest Ko. Ma. Naad. befaling anlangende for Raad aff Tømmer at Kiøbe til saa mange Galeyer at bygge, som heri Lehnit er Schierbaade. End bleffuen for Kyndiget Ko. Ma. Naad. Forordning, at ingen aff hans May. Vndersaater Jndføede eller Jndbyggere her i Landet, schulle Vnderstaa sig indtil paa widere Naad. Anordning, udj nogen fremmede Lande eller udj fremmede Herrers Tienniste sig at begiffue, eller aff Riget bort at drage, Med mindre det til hans Ma. egne Vndersaatters handel och Nerings fortsetsse paa deris egen schibe och Fartøig Vd Kreffuis och W-omgiengelig erachtis. et. Dat. 21 Janua. 1665.

Bleff for tilstedewerende Almue Jligemaade lest, Her Anders Garmans Supplication til Hans Exelentz Herr Statholder GyldenLew, anlangende at hans Preste gields Almue iche wil giøre hamb Kierche flytning, som andre prester Nyde. Huor paa hans Exelentz sig gunstigen Resolverit haffuer, Huor offr Foegen forne. Søffren Nielssen nu foreholte Almuen at de sig der effter wille Rette, ochbegierte deris Suar deromb. Huortil de Suareda at de wille giøre det samme Jmoed Her Anders som andre Jmoed deris Prester, och huer Mand i Melands Annex at wille giffue hamb Aarlig 6 sh, J steden for Kierche flytning och Riden.

Foegden Søren Nielsen i fuldmagt paa B. Offue Jensen i Bergen hans Vegne begierte Almuens Sandferdig Prouff och Vidnisbiurd, huor lang Weigs Herlewehr och Breeuigsund i Herløe schibred, er liggende fra Bergen. Och i Serdelished fremb kaldet hand derom at Winde, Tøris Herlewehr Laugrettesmand, Halsteen Breuig och Jacob Huss bøe, som for Retten proffuede, at det er, och altid saa lenge de haffuer Kundet minde, werit Regnit for fire Mile Weigs, emellem Bergen til och Herlewehr och Breuigsund, det samme sagde en deel aff tilstedewerende Almue, Sandt at were. Huorpaa Søren Nielsen paa hans weigne war Tingswinde begierende.

1665: 2b

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Foegden paa Ole Wetaasis weigne steffnt Enchen Krestj Reffschaar for 1 1/2 <tonne> Korn och 13 mrk i penge, som hun aff Ole faait haffuer. som meenis hun bør hamb igien betale, Enchen møtte och sagde at hun fich samme Korn och penge aff hamb paa den maade at hans steffdatter schulle haffue hendis Søn til Echte, och derpaa tilsagt at wille oplade hendis Jord for demb, Men Ole haffde iche holt sit Løffe, Men siden giffuet sin Datter til en anden. Sagen opset til Ole Wet Aasis egen Erchlering omb hand har faat hende Kornet och pengene paa den maade som Enchen fore giffuer. siden gaais huis Rett.

Kaarit til Laugrettismend, Matis Røssland at side op, och Peder Ryland Ny.

1665 den 30 Martj holtis **Almindelig Waarting paa Tuett J Allenfit schibred**. Neruerende Ko. Ma. foeget Søffren Nielssen. Laugrettismend wed Retten. Laurs Mundal Lensmand, Arne Ryeland, Knud Tuett, Hans Feste, Hans Fosse, Gutorm Mundal och Johans Selleuold, sampt en deel aff forne. schibredz Almoe.

Bleff nu i tilstedeuerende Laugrett och Almues paahør, Lydeligen Lest och for kyndiget, Høyest bete. Kongl. Ma. woris Aller naadigste Herris schatte breff Neruerende Aar, saauelsom forne. Høyest bemelte de andre Kongelige Forordninger Jligemaade Lydeligen nu publicerit, som her tilforne Omb melt er.

Lauritz Mundal Loed Lesse ochfor kynde Herman Garman General Toldforualter och Raadmand J Bergen hans Vdgiffne Schiøde och Kiøbe breff, at hand haffr Soldt och schiødt bete. Lauritz Mundal och hans Arffuinger, den gaard Nedre Mundal som schylder 2 Løber Smør, til Odel och Eyendomb, efftersom hand hamb der for haffr betalt 300 Rdr, effter dess widere Jndhold Dat. 10 ??9br. 1664.

Jligemaade bleff effter Lauritz Mundals begier, for kyndiget Hans ??Mundte Bye Ting schriff i Bergen hans schiøde, At hand har Solt och schiødt den gaard Lechnes i Allenfit schibred som schylder 2 Løber Smør met Bøxel, til Halduor Mundal och bete. Laurs Mundal, til Odel och Eyendomb, efftersom den hans Høstrue effter hendis S. forældre Arffueligen schal were

1665: 3a

Tilfalden, Huorfor de hamb har betalt Trej Hundrede Rixdaler. effter schiødetz widere indhold Dat. Bergen den 10 Martj 1665.

Joen Hougssdal steffnt Anders Kobber dale formedelst hand och Erich Rommerem har til taget sig Arffuen effter hans S. Moeder, och hand intet der aff faait, enddog hand er hendis Kiødelig Søn och broeder til deris Høstruer. Johans Selleuold møtte paa Anders Kopperdals wegne och sagde, At Anders har Seddel eller breff for sig, at Søsterne til Joen Hougssdal schal haffue alt goedzet effter Moederen, Men haffde iche nu same breff tilstede. Sagen opsett, indtil at det paa beraabte breff forscaffis i Rette, saa gaais siden huis Rett er.

Bleff for kyndiget Britte Nebstads gaffue breff, aff hendis Lauguerge Laurs Mundal Lensmand paa hendes wegne beseglet, ochandre til Witterliged, at hun for giffuit sin halff søster Magdelj Houge och hendis Mand Johans Houge Tiende och fierdings gaffue aff hendis goedtz effter hendis døed Løst och fast, naar ald Witterlig gield først er betalt, effter des widere indhold Dat. Hopland her schibredet den 23 Sept. 1663.

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Kaarit til Laugrettesmend, Anders Selleuold och Knud Beraas.

Joen quamme steffnt Knud quame formedelst hand har giort steen gierde paa hans Agger, som er hamb til schade. Knud møtte ochsagde att Joens formand haffde for løffuit hamb at giøre same gierde. For Retten aff sagt at Knud bør strax gierdet aff tage, huis det iche scheer, da maa Joen dend wed Dannemend aff Ko. Ma. foeget der til Neffnt lade den aff ??Kaste.

Anno 1665 d. 31 Martii. Holdtiss **Almindelig Waarting, paa Raadøs tingstue**, med almuen aff bete. schibred. Neruerende Kong. Maig. Fougit Erlig och Welfornehme Mand Søffrn Nielss. Laugretis Mend Ved Retten. Olle Wet Aass Lensmand Mogens Ystebøe, Østen Fieldz Ende, Hanss Stølle, Rassmus Gierø och Nielss ?? sampt en deel aff forme. schibredz almue,

Bleffue i tilstede Verende, Laugret, och Almuens paahør, Lydeligen Lest och forkyndiget. Høyst be. Hanss Kong. Ma. woris allernaadigste Herris schattebreff for Neruerinde. Saa uel som høystbe. de Andere Kongl. For Ordninger Jligemaade nu Lydelig er Bleffuen pubblicerit, som Her tilforne, udj Herløeschibred om melt er.

1665: 3b

S. Mester Ingebrigts Epterleffuersche, Anna Wrangels Loed Lesse, it pandte breff, aff Mogens Jespers. Borger udj Bergen Vdgiffuet, och Rachel Hanss. datter til Witterligh Vnderschreffn. Liudende ord epter andet som følger.

Kiendes Jeg Vnderschreffuen Mogens Jesperssen Borger och Jnd Wohner udj Bergen, at ieg aff Ret Witterlighen Gield, schyldig och pligtig er, till Erlig Dyderich och Gudfrøgtig Matrone Anne Wrangels Ett hundrede Rix dlr in Specie som hun mig effter min Wenlig Begiering, paa it halt aars tiid for billige Rentte forstragt haffuer. Huilche Forne. Jtt Hundrede Rix dlr. Jeg V-feilbarligen med detz Rette, Erlig Redlig och Wel Loffuer. Att betalle till be. Dyderich Anna Wrangels. heller hindes arffuinger, till d. 20 Aprilis 1661 Ochtil Forsichring setter ieg Anna Wrangelss, til Vnderpant en Gaard ligger udj Mangers Gield, Wed Naffn Grindemb, som schylder 1 1/2 løb Smør - och 1 <tønne> Malt och Arbeidspenge 1 1/2 Rix dlr. Och ellers Halde forne. Anna Wrangelss, och hindes arffuinger for mig och Mine arffuingr. schade, och schadisløs Vdj Alle optenchelige Maader, desstill Windisbiurd Haffuer ieg met egen haand dett Vndertegnet, och mitt Zignet Wndertrøgt. Bergen d. 20 Septembr 1660. Mogens Jesperssen
<LS>

Denne Handschrifft schall ieg ?? till, om di iche bliffluer betalt, till Paasche ligesom ieg selff haffde Laant demb Rachel Hanss D. egen haand.

Er Kaaret till Laugretis mend, Knud Manger och Anders Houffland.

1665 d. 1 Aprilis, Bleff holdit **Almindelig Waarting, paa Lyrens Tingstue**, med almuen, aff Lind Aass schibred. Biwerende, Kong. Maytz. fougit welfornehme Mand Søffren Nielssen ??Fux, Lensmanden Jffuer Fam<m>estad och fleere got Folch da ting søgte. Effterne. tilneffnt Retten att betiene,
Rasmuss Hopland. Gudmund qualwog, Joen Wiig, Hellie Houge, Jffuer Løff Aass, Hanss qualwaag och Bessie Røssness.

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Sammetiid Bleff Hanss Kong. Maytz. woris allernaadigste Herre och Konges, Naadigst paabudne schattebreff for Neruerende Aar Da tilstede werende almue och Laugret Lydeligen forelest, ochforkyndiget. Saa ochtrende Kongelige For ordningr, och at Hanss Maytz. breff, om tilfang till galleyerne. som i steden for schier-

1665: 4a

Baadene schall forbiuges, som tilforn findes Widere Forklaring, paa Herloff schibredtz tingstue ind førtt.

Fougden Søffren Nielssen, Haffde Ladet udj Rette Steffne Jngebright Sollemb formedelst Motuillighed, med Schiudsferd, forleden, Som<m>er imod Hanss Excellentz, He. Cancelers forbud, Nielss Steens. Saa hand iche Hannem Ville fløtte endoch hand aff schydtzschatte Larss Synneuog war Louglig, tilsagt. Och endoch He. Canc. tiener hannem har præsenterit penge, epter Jngebrights egen Bekiendelsse, Da er saalediss for Retten affsagt Be. Jngebright Sollemb, Bør epter Vdfar B. 15 Capt. bøde till Hanss Kong. Mayt. Thoe mrk Sølff.

Fougden haffde och Ladet i Rette steffne Joen Strøme, for hand och Hanss med følgere, for de V-den domb paa Kierchens Vegne Haffuer taget fra en deel Bønder udj Østremb Sogn for huiss de Resterede till Kirchen. Huor udoffuer Kong. Ma. fougit Besuerget sig, Hanss Mayt. schatter iche att kunde. faa Vdsøgt, Olle Johans. Leeruog. for Retten frembstod och bekiende, at de paa hanss gaard, udj hanss fra uerelsse det haffde giort. Nemblig En Kiel, Vngefehr paa En Halfftønde, doch gammel. Rassmus hopland møtte, och suarit paa Joen Strøm<m>es Vegne, att hand iche kunde benechte Att, Joen, Joe Kiellen haffde taget <Doch paa prestens Vegne> och satt den hoss olle Leeruogs Grande indtil hand kunde faa Hanss Betalling, Epter som, Joen Strøm<m>e iche selff Møtte, Da Er Sagen opsatt, indtil Neste ting, Naar saa Laugligen bliffuer Steffnt i sagen, Gaaiss Velsiden huad Rett er,

Fougden Søffren Nielssen, tilspurde Lenssmanden Jffuer Fam<m>estad om hand iche forleden høzt war udj Kilstrømen i Nielss Losses huss, och huad der bleff suaret der hand schulle kreeffue Kong. Mayt. schater. Der til suarit Lenssmanden, at hand och Christian Monssløb sampt Mogenss Synnevog, war der, och bleff dennem da till giensuar Meldet aff Nielss Lasses Koene, att Hanss Excellentz He. Canceler Haffde giffuet dennem fri for schydtzfertzschatt, aff deris auffles gaard VdKillen, formedelst de war gast gebere Huilchet Foegden Begierde i tingboegen att motte indtegnis, som wj hans. iche kunde benechtis,

Jacob Korssbøe aff Herløe schibred, Har Ladet steffne, Assbiørn Rissøn for Kierche Restantz i tou aar, som er 10 Kandr Korn ??, - Assbiørn Rissøen bleff 3 gange paaraabt, møtte iche, ey heller nogen paa hanss Vegne, end och aff Lenssmanden beRettes hand at Vere Louglig steffent, Der tildømt i steffnefald 1 mrk Sølff till Ko. Ma.

1665: 4b

Er Vdkaarit till Laugrettis Mend, olle Møching och Onund Hund wemb,

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

1665 d. 3 Aprilis Holdtiss **Almindelig Waarting paa Halssuig, Med Almuen aff Gullem Schibred**, Neruerende Kong. Ma. fougit Erlig och Welfornehme Mand Søffren Nielssen fux, och fleere godt folch da tilstede war, Retten at betiene, tillneffnt epterne. Laugrettis Mend. Olle Østgullen Lenssmand, Erich Rissnes, Olle Nappen Joen Hørug, Jetmund Hatleug, Joen Kierlinguold, Clauss Dalle, och Joen Knaruig.

Sammetiid bleff Høystbete. Hanss Kong. Maytz. Alliss Woris Allernaadigste herre och Konges, Naadigst, paabudne schattebreff, for Neruerende aar, Lydeligen oplest, ochforkyndiget, Saa och iligemaade Lydeligen pubblicerit Hanss Maytz. Forordninger, och befalling Huiss Jndhold, herudj Bogen findes tilforn indmeldet.

Lenssmanden Olle Ostgullen, har steffnt, Bottel Berge och hanss Kone, och Gulbrand ibm med hanss Britte, for schielderj. Bottel frembkomb och Klagit, att Gulbrandtz. Koene haffuer schielt hanss Koene, Magdale for en tiuff at hun haffde Staalit en gied fra hindes Grande, dette med at beuisse, bleff frembeschit, Nielss Andal som Bekiende, at hand haffuer Verit paa Berge, och hört att Britte Guldbrandz Koene, Haffuer schielt Magdale Bottels Koene for en Giede tiuff, Som loffuer med høyeste Æd att bekrefte Naar paafordriss Bottel beraabte sig paa widere proff som nu iche war tilstede, Guldbrand berge, bleff tilspurt, huad hand herimod Haffde sig med att befri, Eller om hand haffde nogen Winde herimod, suarit hand Ney, och eptersom att Guldbrandz Koene iche møtte, som schieldet har. Da Er Forefundet att sagen indtil neste ting schall oprettes, Naar Da Loulig steffnemaall scheer, Gaar Vel huad Ret er,

Kong Maytz fougit, Søffren Nielssen, Begieret att maatt indføriss, att Guldbrand Berge, ?? offentlig for en fri Ret, schieldet Lenssmanden, Olluff Øffstgullen att hand schulle haffue schieldet, Britte Lund for en trolquinde udj Prestens borgestue,

Lenssmanden Olle Ostgullen Begierit Hanss schudzmaall, aff tilstede Verinde Laugret och almoe, Huilche samptlig, suaret at de hannem indtet V - Erligt i nogen Maader wiste at Beschylde, Menss tachet Æhre och got for alt det de han. ??Kient haffuer,

Er Kaaret till Laugretzmend Tøress Knudtzen Vndeland och Vng Olle Hougs Wehr.

1665: 5a

Anno 1665 d. 4 Aprilis Holdtiss **Almindelig Waarting paa Eide, med Almuen aff EichAnger schib.** Neruerinde Kong. Maytz. fougit, Søffren Nielssen, Med fleere Gott Folch da tingsøgte, Tilneffnt Retten att Betienne epter schreffne, Mogens Essemb Lenssmand, Olluff Røeland, Olle totland, Larss Høeland, Anders Eide, Siffuer Ascheland, och Vng Olle Eide.

Huor da Høystbete. Kong. Maytz. alliss Woriss Allernaadigst Herre och Konges, Naad. Vdgangne schattebreff for Neruerinde Aar, bleff Lydeligen oplest och Forkyndiget, for tilstede Verende Laugret och Almoe, Jligemaade bleff trende Kongelige forordningr. Saa och it Mayestetens breff och befalling, om tilfang till galleyers Biugning, i steden for schierbaadene, dess Widere indhold findess tilforn herudj Jndført. Lydeligen forkyndiget,

Er kaarit till Laugrettes Mend, Vng Olluff Eide at side op, och Anderss Essemb,

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

1665 den 5 April. holtis **Waarting paa Hosshoffde Tingstue i Hossanger Schibred**, Neruerende Ko. Ma. Foeget Søfren Nielsen. Laugrettesmend Mogens Mieldstad, Hans Jelvig, Rasmus Hannistuet, Anders Myching Niels Miøs, Peder Ware, Niels och Haluor Øffsthus, Besse Dale, Fusse Aassem Laurs Øffsthus och Ole Hoffs tuet, sampt en deel aff samme schibreds Almue som Ting Søgte.

Bleff nu Lydeligen Lest och publicerit Høyest bete. Ko. Ma. woris Allernaadigste Herris Schatte breff, Huor effter schatten Neruerende Aar Vdgiffuis schal, lige som forgangen Aar 1664, Disligeste bleff for kyndiget de Trende Kongl. Forordninger, saauelsom hans Ma. Naad. Breff anlangende tilfang at Kiøbe til Tuende Galeyer som i steden for schierbaad <heri Fogderiet> bygges schal, effter Slodtzlougens forualteris paa teignelsis widere formelding. Om huilche Høyanseelige Kongelige breffue och Forordninger, her tilforn findis indført.

Kaarit til Laugrettesmend Niels Hatland, och Børge hembuig.

Ko. Ma. foeget ladet steffne Ole och Joen quamme formedelst deris Wforligelighed. begge partter møtte for Retten, och Klagede offuer hin anden, om husse bytte, sampt at den ene bygger huss paa den andens Leyemaal, och at iche holdis huis dannemend emellem dem deromb paa Aasteden giort haffr. Affsagt, at huilchen aff parterne

1665: 5b

som widere paa klager WRett at were weder farit, da kand Soren schriffueren met Dannemend komme paa Aasteden demb derom at adtschille, och derpaa breff och schrifflig bescheen emellem dem at oprettis, effterdj de iche will Rette sig effter huis Dannemend emellem dem Muntlig derom aff sagt ochgiort haffr.

Joen Quamme steffnt sin grande forne. Ole Quam<m>e, formedelst at hand nestleden Høst, har Jaget hans fæ och ?? march Vdfor fieldet, at det der offr motte were kommen tilschade. Ole møtte ochsagde at hand eller hans folch iche haffde Jaget eller Kiørt hans fæ, och at det hannem iche schulle offr beuissis. Men allenne kiørte det aff hans egen March eller Bøe, Mens iche Ned for fieldet.

Joen tillagde Ole at haffue sagt, det hand huerchen agtet Foegden eller Lensmanden. Men Ole Negtet saadane ord at haffue talt, och formeente at hand burde saadant beuisse. Joen sagde hand haffde ingen det met at beuisse, Wden Lensmanden S. Niels Mieldstad, som nu er døed, hørte det.

Joen sagde for Retten at Ole haffde schielt hamb paa Kierche Weyen, for at haffue opbrutt hans fæhus gulff. gaff och Ole Sag, for at hand tillagde hamb paa Kierche gaarden at Joen schal staalat 3 Bøtter Wand, om Natten til Julle dag sidst forleden, aff hans fæhus. Men Ole Negtet det at haffue sagt, formeende at Joen burde det beuisse. Joen beraabte sig paa prouff Steffen Teppestad och Oluff schaars Kone, som det for hamb schal sagt. Sagen beroer til neste Ting, Huor Joen da kand føre sine Widnis biurd, som hand kand haffue sig i Sagen til hielp.

Magne Esse fremb komb och effter for gaaende Bunde lensmandens steffning fordrit Ole Hougstuet och sine ?? i Rette, anlangende Kierchens anpart Jord i Hougsstuet, med formeende at Kierchen burde Nyde sin anpart aff den forbedring Jorden faait haffr, lige som anden ??Lodzeigere, effter sin anparts stoerlighed. Ole møtte sagde sig iche were Louglig steffnt, Men Lensmanden S. Niels Mieldstad kon sagde til hamb wed Kierchen 3 paasche dag, at hand till Sagen schulle suare, Huorfore hand formeente denne steffnemaall iche Were Louglig. Affsagt

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

effterdj iche er Louglig steffnt, kunde nu iche i Sagen dømmis. Men naar det scheer gaais huis Rett er.

1665: 6a

Ole Fieldschaalnes steffnt, Ole Hougstuet, formedelst hand haffr hen bøxlet 1 1/2 sh Jord i Hougstuet. Oluff Hougstuet møtte och sagde at hand iche war Louglig steffnt. Effterdj steffnemaalit iche beuistis at were Louglig scheed. Mens naar paa Nye Louglig steffnis gaais huis Rett er.

Ole Hougstuet steffnt Ole Fieldschaalnes formedelst hand formand schal bøxlet fire schilling Jord i Tuett, som hand meente hamb at tilkomme, och Ole Fieldschaalnes det til ha. igien burde betale. Ole Fieldschaalnes Herimoed formeente at Ole Hougstuet haffde gandsche ingen Rett til samme bøxell i nogen maade, efftersom hand Eide och Raade for goedtzet den tid hand hen bøxlet det. Ole Hougstuet bekiende for Retten at goedtzet tilkomb Olle Fieldschaalnessis for mand, den tid hand bøxlet det hen. Derfor bleff for Retten affsagt, at Ole Hougss Tuet ingen Rett haffr bøxelen aff forne. fire schilling Jord at paa tale, Men bør bliffue hoes den som bøxel har opbaarit.

1665 den 6 April. holtis **Waarting paa Jndre Reestad i Mielde schibred**, Neruerende Ko. Ma. Foegot Søren Nielsen. Laugrettesmend som Retten betiente, Elling Burcheland Lensmand, Tomas Hundhammer, Niels Restad, Magne Bircheland, Mogens Restad, Michel Blomb, Erich Restad, Ole Borge, Johans Haffre och Od Solberg. Waar och tilstede en stoer deel aff forne Schibreds Almue.

Bleff nu lest ochpublicerit Ko. Ma. Naad. Schattebreff, sampt Kongl. Forordninger, ochhans Ma. Naad. Breff omb forraad aff Tømmer til Galleyer at ind kiøbe, Om huilche Høy Anseelige Kongl. Schattebreff ochForordninger, her for udj anmeldt findis.

Jan Smed i Bergen, ladit Od Solberg i Rette steffne som Lensmanden Elling Burcheland tilstoed, formedelst en Smedeste hand hamb har Soldt. Od møtte och böd sig i Rette, Men ingen møtte paa Smedens Weigne, Och berette Od, at hand for Vngefehr femb Aars tid siden, Solte en Smedeste til bete. Jan Smed, som hand betalte hamb, met 16 Rdr, Och fore gaff Od at hand sielff haffde giffuet 16 Rdr och 2 Dags Løn for samme Smedeste 3 Aar tilforne, efftersom hand sielff Kiøbte den aff Lauritz Hoeles Søn i Arne schibred, wed Naffn Anders Lauritzen. Effterdj ingen paa Smedens wegne møtte, bleff for Retten affsagt, at Od denne ??Sinde for hans tiltale frj hiemb findis.

1665: 6b

Peder Nielsen Jnduoner i Bergen Komb nu for Retten och Jndlagede en Schiøde eller Kiøbe breff, som effter hans begiering nu i tilstdeuerende Almues paa Høer bleff Lest ochfor kyndet, formellende som følger.

Kiendis Jeg Mogens Jesperssen Waanhafftig Borger i Bergen, hermed for alle Witterligt gjør, At ieg met min Kiere Høstru Birgete Hans Datters Ja Wilge ochsambyche, haffuer Soldt ochaffhendet, dette effterschreffne Jorde goedtz, til min Kiere Suoger Erlig ochWelacht och

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

fornemme Mand Peder Nielsen ??Hiermind Borger och Jnduonner her ibm. Saasom først udj Gierestad Liggendis udj Oster udj Hauss Prestegield, schylder Aarlien Smør fire pund, Malt Tou Tønder, Arbeids penger Toe Rixdaler, Huorfore Jeg haffuer Annam<m>it Jt Hundrede fire sindtz tiuffue och Sex Rix daler, fire Slette march. Staffrem J Nordfiord Liggendis i Eidtzfjords Prestegield, schylder Aarlien Kiør, en, faar Toe, Arbeids penge halffanden Rix dlr, Derfor Annammit Jt Hundret och Tiuffue Rix daler, Hammerssland, liggendis i Sartor Schibred, Schylder Aarlien halffanden Wog fisch, och Trej Rix ort Arbeids penge. Huor fore Jeg haffr Annammit Sexstj Rixdaler. Alt dette forbemelte Jordgoedtz er med Bøxell och Herlighed. Item Røssemb paa Siøstrand J LechAngers Prestegield, foruden bøxell, schylder Aarlien en halff Løb Smør. Derfore oppeborit Tiuffue och fire Rixdaler. Giør til sammens udj en Samblet Summa Trej Hundrede och Nithj Rixdaler, fire Slette march, huer daler til 96 sh Norsche Bereignit. Jnden schreffne Jorde goedtz ut Supra melt er, haffr Jeg met slig Condition och forord affhendiget, til er melte min Kiere Suoger Peder Nielsen Hiermind, hans Kiere Høstru Sara Anders Datter och deris børn, at schal maa Niude bruge och beholde til Odell och Eye, met Landschyl, første bøxell, Tredie Aars Tage, och ald anden Herligh, ligesom gaardene met Lotter och Lunder aff Arriltz tid, følget haffuer, intet met alle Vndertaget i nogen maade. Dog met slig Condition och forord, At Naar Jeg Mogens Jespersen eller min Høstru och Børn, eller och min Høstrues Sødschende, wille samme gaarde och goedtz, for Jnden bemelte Summa penge, Nemlig 390 Rdr 4 S. mrk Jgien Jnd Løsse. Da haffuer Peder Nielsen, for sig, sin

1665: 7a

Høstru ochbørn beloffuet, goedwilligen och Wpaa Anchet, forscreffne Jordgoedtz fra sig at Leffuere och affstaa, Naar samme penge igien bliffr til fulde betalt, W paa klagelig, som tilforne sagt er. Mens om saa scheede, huilchet ieg dog iche wil for moede, at forberørte gaarde och goedtz, J midler tid, bleff Peder Nielsen, hans Hustru børn och Arffuinger, wed nogen Domb eller Retter gang fra wunden, Da beloffuer Jeg Mogens Jespersen och mine Arffuinger, At forschaffe, tit er melte Peder Nielsen, ligesaa got ochbeyleigt Jorde goedtz igien, inden neste Sex Vgers dag, effter at Saadant worder mig an kyndiget, Och paa det at dette mit Vdgiffne Breff, Saa meget dess Krafftigere Kand were, Da haffr Jeg min Egen Haand her Neden Vnder Teignit, sampt mit Seduaanlige Signet fore trøcht, sampt Wenligen tilbedet, mine Kiere Suogre Erlige Welachte och forstandige Mend, Lauritz Sand Raadmand her i Bergen och Axsel Lauritzen Borger ochschipper her samme steds, Med mig til Witterligh at Vnderschriffue ochfor seigle, Actum Bergen den 6 Februarii Anno 1665. Mons Jesperssen <Loco S> Laurs Sand <LS> Axel Lauritzen <LS> Eghd.

Bleff nu for Retten Kaarit til Laugrettesmend, Niels Bragwatten och Fabians Blomb.

1665 den 7 Aprilis holtis **Waarting paa Ytre Arne i Arne schibred** Neruerende Ko. Ma. Foegot Søfren Nielssen. Laugrettes mend som Retten betiente. Anbiørn Jordal Lensmand, Peder Jndre Arne, Johans ibm., Ole Arnetuet, Knud BruerAas, Johans Hoele, Mogens Sangstad, Daniel Seluig, Halsteen Rødland, Hans Huch Aas, Marchus Arne. sampt endeel aff forne. Schibreds Almue.

Bleff nu i forne. tilstedeuerendis paahøer, Lest och publicerit, Høyest bete. Ko. Ma. Naad. Schattebreff Neruerende Aar, Saauelsom de Trende Kongelige Forordninger, och hans Kongl. Ma. Naad. Breff, om forraad aff Tømmer til Galeyer at Kiøbe. Huoromb widere tilforne Jndførtt findis.

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

1665: 7b

Johanne, S. Joen Smeds effter leffuersche i Bergen, Ved Ko. Ma. foeget Søfren Nielsen effter fore gaaende steffnemaal, tiltalte Ole Helleland formedelst hand met geualt nest leden Høst, schal taget en Quie <met> fra hannem, som hand aff Ole Einerssen Kiøbte. Ole møtte och sagde at hand iche toeg quien fra hannem, Men hand satte hannem den i pant, for huis hand war hamb schyldig. Søffren Nielsen beuilget Ole Respit at Reigsse til Johanne om de sielff Jndbyrdes kand komme offuereens omb Sagen.

Knud Espel Tildømpt at bøede til Ko. Ma. for hand slog sin grande Ole ibm met en Kiep, en halff march Sølff.

Jffuer Christensen Raadmand i Bergen ladet effter schreffne for gield i Rette steffne. Anders Jngebritsen Saugstad møtte och tilstoed, At hans S. fader er Jffr Christensen schyldig, Men huor megit Wiste hand iche, Niels Kaa ??anuiste Jffrs Haand och anteignelssse at det er 5 Rdr 4 sh. Hans Saugstad tilstoed at hand er Jffr Christenssen schyldig 5 Rdr 7 sh. Øriens Rombssloe tilstoed at hand er Jffuer Christenssen schyldig 2 Rdr, Men den Tredie som kreffuis betalt hand til Claus Simenssen, met 2 Buchschind. Niels Kaa paa Jffr Christenssens wegne Eschet domb i Sagen. Affsagt at Saauit for schreffne wedgaard ochsom ◊ met Rette schyldig ere, bør de til Jffr Christenssen inden 14 dage betale, eller wed Wurdering aff deris Boe och goedtz at Vdsøeges.

Kaarit til Laugrettesmend Ole Fugstad och Johans Eich Aas.

1665 den 8 Aprilis holtis **Waarting paa Hop i Schiold schibred**. Neruerende Kongl. Ma. føeget Søffren Nielsen. Laugrettesmend som Retten betiente, Ole Schage Lensmand, Fredrich Steen Peder Smør Aas, Ole Hop, Vincentz Nattuet Peder Houge Ole Schiold, Ole Eye, V. Ole Sandal, Lars Heldal, Simen Schiold, Peder Hoernes, Lars NorAas och Niels Steen, sampt en deel aff forne. Schibreds Almue.

Bleff nu i tilstedeuerendes paahøer Lest ochpublicerit, Høyst bete. Ko. Ma. Naad. Schatte breff Neruerende Aar, Saauelsom de Trende Kongelige Forordning och hans Ko. Ma. Naad. Breff, om forraad aff Tømmer till Galeyer at Kiøbe. som her tilforne findis omb Jndført.

Fougden Søffren Nielsen stefft Mogens Raadsmands Konne paa Raae for nogle ord hun schal suarit Jmoed hans Tiener och Lensmanden da de søgte Bøeder aff Mogens.
Hans Anderssen Foegdens

1665: 8a

Tiener for Retten be kiende, at hand tillige med Lensmanden Kreffuit 1 mrk Sølff ??brøede hoes Mogens i hans frauvelsse, da sagde hans Konne, at hun iche wille betale samme mrk Sølff brøede. Huor offr Hans end da met goede bad hende betale, Men hun enda som før Suarede Nej, ej at wille betale, Mens schielte ochbrugte Munden. Och hand enda ydermeere bad hende betale met goede Saa frembt hand iche schulle tage det Vd wed Wurdering, met Kongens Sigt derhoes. Da suarede Hun ochsagde at Dieffuelen fare i din schielmb. och Dieffuelen fare i Kongens Sigt.

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Lensmanden Ole Schage ond(?) (for?) Lauritz Nielssen Corporal som och nu for Retten tilstede ware, proffuede, at de war samme tid met forne. Hans Anderssen, och hørte at bete. Mogens Konne sagde forskreffne ord, som bete. Hans Anderssen berettet haffuer. Mogens møtte ochsagde hans Konne Ligger inden ??Kierche, ochbleff Siug aff Barne Nøed, Dend samme dag som Foegdens Tienner och Lensmanden war hoes Hende, ochbleff iche forløst fra Tiss Dagen da de war hoes hende paa Raa, och til Fredagen nest effter. Ellers sagde Mogens sig i dette were Wschyldig, Sagen opsett til neste Ting, at Konnen sielff Kand Komme for Retten.

Peder SmørAas steffnt Karj Odland formedelst hun haffuer giort sig Tuende Nøed Nyttig, som hand met Mend Wurderede fra hende i Ko. Ma. schatts betaling, for huilche Tuende Nøed Mette Meel i Byen Vdlagde 3 Rdr i schatt paa Karjs wegne. Karj møtte ochsagde At hun bar 3 Rdr i Peder Smør Aasis Huss for sam<m>e Tuende Nøed 8te Dage effter at de Wurderit bete. queg fra hende. Men Peders Konne wille dem ej Annamme formedelst hand iche war hiemme. Huorpaa hun giorde sin æd det saa i Sandhed were. Affsagt, effterdj at de Wurderede Tuende Nøed, iche er ført aff Enchens gaard, Mens hun nu for Retten wed Høyeste æd bekreffter, at haffue bøeden Pengene J Peder Smør Aasis Hus for samme tuende Nøed, 8te dage effter de bleff Wurderit, och ej Annammit. Da bør Peder Smør Aas at were met pengene benøyet, och bete. Tuende Nøed Enchen at følge.

Mogens Tuett tildømmt at bøede formedelst hand iche møtte och suarede, til steffnemaal, at hand schal offuer falt Peder Smøraas met en øx, 1 mrk Sølff til Ko. Ma.

1665: 8b

Jacob Jacobsen Møldal steffnt Anders Mittun formedelst hand har slaget hamb i sit Hoffuet Jt slag met it ??quorter i Noboes Kro 5 Vger siden. Anders møtte ochsagde at Jacob slog hamb først met en øl Brice, ochfore gaff Anders At deris klammerej Komb aff at hans Øl Brice bleff hamb forbytt. ochsagde Anders, at Jacob bytte hans Øl Brice, och flide hamb en briche met 6 potter øll paa, Jesteden for hans egen met en pott paa. Anders beraabte sig paa prouff Peder Naboes Kro og Lauritz Henden at Jacob slog hamb først, Blodslag met Brichen. Sagen til neste Ting opsett, Saa gaas huis Rett er.

Fredrich Steen komb for Retten och forgaff, At haffue ladet paa sin egen och den heele gemeene Almuis Wegne, Peder ochhans Tuende grander paa Hornes, met fleere, formedelst at de bruger Linner at fische med, Jnde i Fane fiord och andre Smaa Oesser, som hand formeente her effter at burde affschaffis, efftersom det iche er Louglig fische Reedschab, Mens er den gemeene Mand som fischer met handsnøre, til største schade, at iche Med Hand snøre, huor Linner brugis, kunde fische noget deris schatter och Rettigh til Ko. Ma. met at betale. Peder Hornes met fleere Jndsteffnte møtte, ochsagde at de Kon haffde brugt Linner for deris Egett Land, som formeendts ingen til schade at were.

For Retten affsagt, At ingen aff dette schibreds Almue, her effter maa bruge Linner at fische med, inde paa Smaa Osser eller Fiorder, Mens allenne paa stoere Almindelige Fiorder heller i dybet, som iche almindelig, met Hand snøre fisches, effterdj at det er den gemeene Mand, som met handsnøre, fischer, til schade, Men saa frembt nogen her effter, met Linner paa forbøedene steder, fischer, Da maa de saadan Redschab offr Kommer, det paa en Rett optage, Saa gaais siden deromb huis Rett er.

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Søffren Nielssen paa hans Suoger Her Samuel Hanssen met Tiennen til Domb Kierchen i Bergen hans weigne, begierte Fredrich Steens Sandferdige Windisbiurd, huor meget den gaard LandAas er, udj Aarlig Land schyld. Da komb Fredrich for Retten och bekiede at samme gaard schylder Aarligen fire pund Smør och en Tønde Malt, huilchen Rettighed hand saaledis

1665: 9a

paa din Hossbond Jomfru Kiersten Bildts wegne udj nogle Aars tid som en fuldmegtig aff gaarden haffde oppeborit, och findis saaledis i hendis Welb. Jorde bog Jndfört. Huor effter Søffren Nielssen paa Her Samuels wegne, war Tings Winde begierende.

Kaarit til Laugrettesmend, Laurs SmørAas och Matis Øffre Bratland.

1665 den 10 Aprilis holtis **Waarting paa Schouge Tingstue i Sartor Schibred**. Neruerende Ko. Ma. foget Søffren Nielssen. Laugrettesmend som betiente Retten, Oluff Bielcherøe Lensmand, Mogens och Willem Worland, Hans Koussland, Ole Hambre, Vincentz Selle, Ole Fielde, Jacob Hammerslland, Niels Hommelsund, Tomas Børnes, sampt nogele aff forne. Schibreds Almue.

Mogens Tofft til Kiendt at bøede til Ko. Ma. formedelst at hand har fischet met Sille garn om Søndag. 3 mrk pennige effter ??3 Recess 3 art. och Ordinanten pag. 38.

Foegden Ladet Anfind Østenssen Land Raa for Lejermaal bøeder hid Kalde. Men hans Fader Østen Syltøen Komb for Retten ochfore gaff At hand er aff Reigst til Noerland, och sig intet effter latt, meere end 3 Rdr 1 mrk i Løn, som staar inde hoes Rasmus Land Raa, som Rasmus nu for Retten tilstoed, Och i ??Kouffring penge 7 mrk 2 sh.

Jffuer Christens. Raadmand i Bergen stefft Olluff Lochøe for gield. Ole møtte for Retten ochtil stoed at hand er hamb schyldig for ??1 Wog hamp 3 mrk, Mogens Scholleuig bekiede at hand er Jffuer Christens. schyldig 1 1/2 Rdr Johans Olssen Langøen be kiende at hand er hamb schyldig 2 Rdr. Ole Colbensen Echerhoffde suarede til steffnemaalit paa Anders Angeltuetz Wegne at hand er hamb schyldig - 5 S dlr 1 mrk. S. Niels Halduorsen Bildøen Kreffuis 5 1/2 mrk. Anders Bildøen hertil Suarede paa sin grande Peders Wegne som har Nielsis Konne til Egte, at hans S. formand iche haffde handlet eller werit i S. Claus Simenses hus paa 24 Aars tid, och der for iche Wiste gielden at wed gaa. Anders Dale tilstoed at hand er schyldig 20 sh 1 ??huid. Niels Knapschoug bekiede at hand er Jffr Christensen schyldig 2 1/2 mrk. Niels Knapschoug wed gich ochsuarede paa Erich ibm hans Wegne, at hand er Jffr Christenssen schyldig en Rdr. Niels Kaa paa Jffr Christensens wegne begierte Domb til betaling. Affsagt, at Saauit for schreffne har tilstaait at were schyldig, bør de betale Jffr Christensen inden 14 Dage, eller Wed Wurdering aff deris boe at Vdsøeges.

1665: 9b

Anders Bildøen komb for Retten och Eschede S. Laurs Kongs haffns effterleffuersche i Rette formedelst hand har fischet for Bildøens Leyemaal met Torsche garn, som formeenis iche were Louglig fische Redschab, Men paa Adtschillige tider affliust, formedelst saadane fische garne, er den gemeene Mand til schade. Ingen møtte paa Lauritzis effterleffuersches wegne, Men

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Lensmanden berette at hun iche er steffnt, Tilmed boer i Schiold schibred. Derfore Affsagt, naar Loulig paa tilbørlig sted steffnis, gaais huis Rett er. Ellers begierte Anders Bildøen at ald Torschegarn brug motte gandsche affschaffis, efftersom hand formeente Saadan brug och fischerj, ware hannem paa sit Leyemaal til schade. Affsagt at saa frembt nogen sig her effter Vnderstaar, Bildøens Leyemaall eller fische ??uoger at fische met Torsche gaarn Jmoed deris willie. Da maa saadanne garn paa en Rett optages, siden gaais deromb huis Rett er.

Kaarit til Laugrettes mend Erich Augdenes och Peder Bache.

Enchen Brattenborg Komb fremb for Retten och sagde sig fra samme platz, met saadanne ord, at hun iche Kunde for maa den lenger at bruge formedelst den Høye schatt der aff gaar, Men wille nu strax flytte der fra, och motte Foegden sette der paa huem hand wille. siden bleff berett, at hendis Mand endnu leffr.

Bleff Jligemaade nu for Retten i tilstede uerende Almues Neruerelsse ochpaa Høer Lest och publicerit Kongl. Ma. Naad. Schatte Breff och de Trende forbeneffnte Kongelige Forordninger Saauelsom hans Ma. Naad. Breff Anlangende forraad aff Tømmer at Kiøbe til saa mange Galeyer som her er Schierbaade i Lehnit, den ene effter den anden formellende som følger.

Wii Friderich Den Tredie med Guds Naade Danmarcsis Norgis Wendes och Gottes Konning Hertug udj Slessuig Holsten Stormarn och Dytmerchen Greffue udj Oldenborg och Delmenhorst, Giøre Witterligt for alle Wore Kiere och Troe Vnder saatter, aff Adel sampt Geisslige och Wersslige med meenige Bønder och Almue, som bygger Boer och tilholder udinden wort Rige Norge, at wii til woris och woris Vndersaatters Conservation, Saa och wore Riger och Landes Høyt macht anliggende Defenssion udj Disse Wanshelige tider, Naad. haffuer for gott anset, den Ordinarie Schatt sampt Rytterhold och Schydtzferds penge, for Neruerende Aar frembdeelis at paa ??biude ??Lade, paa den maade Taxst och de Ombstender,

1665: 10a

Saa som det forleden Aar, effter huer Steds Leiglighed och proportion udj alle maader haffr werit paabuden at giffue. Dog med Terminerne Naadigst Considererit wore Vndersaatters bedre bequemmelighed, at de hermed till Johanii och Martinj Settes, ochforordnis; Saa at for schreffne schatter effter offuen bemedle Schatte breffuis indhold, Wfeilbar, halff deelen til huer aff samme Terminer schulle Erleggis Thj biuder och befaler Wii alle ochenhuer wedkommende hermed Naadigst, at de Wfeylbarligen schulle were tiltencht, forscreffne schatter i alle maader, Saa som den for det forleden Aar effter huer Steds Leiglighed och proportion, haffr werit Satt ochtaxerit, Dissligeste Rytter hold Tiende Last och Schydsferds penge, Wden nogen ophold til bete. Terminer som for sch. staar, Rigtigen paa behørige Steder at Clarere ochaffbetale, Saasom en huer dertil achter at Suare, effter de ombstender meere bete. woris Schatte breffue och andre derom Vdgangne Forordninger tilsgier, Saasom de herudj foruden Terminerne, ord fra ord war Jndført i alle maader, Ochhaffr wii dette saaledes endnu for Neruerende Aar Naad. willet Fororne, Jndtil den Commission bliffuen fuldgiort som Wii udj huer Laugstoel Naad. haffuer befalet at foretages. Huor effter da schatten Beleigligere ochbedre Kand paabiudes. Biudendes ochbefalendes wore Befalingsmend Fougder ochhuem som helst paa wore Weigne nogen Befaling haffuer, At de saaledes som forscreffuit staar, schatten, sampt Rytterhold ochschydtzferdspenge, J saa maade som det forleden Aar haffuer werit paabuden, til anordnede tider Rigtigen Jnd kreffuer, ochpaa behørige Steder Wden nogen effterladende Restandtz Rigtigen Jnd kreffuer ochpaa behørige Steder Vden nogen effterladende Restandtz Rigtigen Leffuerer, Saa ochtil primo Maii først kommende udj woris Schatt Cammer, Saa och paa

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Commissariat Husset till Aggerss huus, Vfeilbar Jndschicher, Rigtige Extracter paa huad de formeener forschreffne schatter och Opbørsell, det eigentligste mueligt Bedrage Kand. Huor effter de sig vnderdanigst haffuer at Rette. Giffuit paa woris Kongelig Residentz udj Kiøbenhaffn den 24 Januarii Anno 1665. Vnder wort Signett Friderich.

Riktig Copie aff hans Ko. Ma. Naad. Schatte Breff, huilchet Ko. Ma Foeget udj Nordhorlehn paa behørige Steder til allis effterretning haffuer at lade Lesse ochforkynde, och sig der effter med schatternis Jndkreffuelsse och Leffuering til Bestembte Terminer at Rette och forholde som hand achter at forsuare. Bergenhus den 16 Februarii 1665. Vdj hans Exelentz Herr Cancelers frauerelsse J Slodtz Lougen fuldmegtig

Hans Hanssen Peder Hanssen.

1665: 10b

Wii Friderich Den Tredie med Guds Naade, Danmarcsis Norgis Wendes och Gottes Konning, Hertug udj Slessuig, Holsten Stormarn och Dytmerschen Greffue udj Oldenborg och Delmenhorst, Giøre alle Witterligt At efftersom den stoere Vd Rustning, som nu fast offuer alt scheer, Will giffue anledning til ydermeere aff Mandschab, at blotte woris wed sidste feigde Mercheligen Vdtømmede Riger och Lande, och for Aarsage oss sielff mangel paa goede och dygtige Persoener, som wii til woris egen nu Høynøeduendig Tienniste behøffuer, Da wille wii strengeligen haffue befalit och budet, Saa och hermed befale och biude, alle och en huer woris Vndersaatter føede J woris Riger och Lande, at ingen aff dennem, huem och Vdaff huad Stand, de och mone were, sig Vnderstaar, i nogen Fremmedis Tienniste at Jndlade, enten til Lands eller Wands, Och at de som befindis sig allereede der i Jndladel at haffue, huem de och Tienne eller ere, Retter sig effter, strax at begiffue sig fra saadanne fremmede herrers Tienniste, Jnd i wore Riger och Lande igien, Huor da en huer, som sig Jndstiller, och tilbørligen angiffuer, schal Niude Tienniste och for fremmelsse effter sin Dychtighed och meriter. Och dersom denne woris Naadigste Mandat, sidder offuerhørig, och sig iche aff fremmedis Tienniste Endtlediger, och udj wores Riger och Lande begiffuer, effter at den publicerit och forkynget er, at straffis en huer paa deris Goedtzis Confiscation och fortabelsse, Och den Søefarende Wden ald Naade paa Liffuet. Huor effter alle och en huer sig haffuer at Rette, Giffuet paa wort Slott Kiøbenhaffn den 21 Februarii Anno 1665.

Vnder Wort Signett. Friderich

Wii Friderich Den Tredie med Guds Naade Danmarckis Norgis Wendes och Gottes Konning, Hertug udj Slessuig, Holsten Stormarn och Dytmerschen Greffue udj Oldenborg och Delmenhorst, Giøre alle Witterligt, at efftersom disse ??Wüt Vdseende Tider, iche andet aff sig kand føede, end største Vsicherhed, Saauel i Seiglatzen som i Commerciernis frj løb. Da haffr Wii aff Sær Kongelig Ombsorg, till at forekomme alt det, som woris Kiere Troe Vndersaatter, Kunde were til schade och forderff, Naadigst for gott anseet, at biude och befale, Saa som wii och hermed biuder och befaler, at ingen, huem de och were kand och maa, sig schal Vnderstaa med deris Schibe, Schuder och Farekoster, paa nogen Seglatz, enten emellem woris Egne Riger och Lande, eller och paa fremmede Steder at begiffue, med mindre, de med fuldkommen bescheid, Rigtige Certificationer och Søepass, aff dend Steds Øffrighed, huor de hiemme hører, tilbørlig

1665: 11a

Ere forseet, Och det Vnder Schib och goedtzis fortabelsse och Confiscation, Herhoes wille wii ochsaa alle och en huer, aff woris Kiere Troe Vndersaater, Aluorligen haffue adtuaret och forbudet, Saa och hermed aduarer och forbyder, At de ingen ??Priisser, som udj Warende

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

WRoe, Jmelle Stoere Britannien och de forænede Nederlandsche Provincier worder paa den ene eller anden side, tagit och Jgien affhendet, sig schulle tilforhandle, med mindre de sig saaledes i deris Kiøbe Contracter foreseer, At den Selgende derued forbindes evictionem at Præstere, udj de tilfelde, huor enten de stridige parter, sig deris Rett kunde forbeholden haffue, Saadanne Priisser sig igien at bemegtige, eller och om priisernis Jndbyrdes Restitution Jmelle dennem kunde worde sambtycht och foraffscheedet, Huor effter alle och en huer sig haffuer at Rette och for schade at tage Wahre, Giffuet paa wort Slott Kiøbenhaffn den 21 Febr. Anno 1665. Vnder Wort Signett. Friderich

Wii Friderich Den Tredie med Guds Naade Danmarckis Norgis Wendes och Gottes Konning, Hertug udj Slessuig, holsten Stormarn och Dytmerschen, Greffue udj Oldenborg och Delmenhorst. Giøre alle Witterligt, at efftersom Wii for nogen tid siden, formedelst den udj Holland och Hamborg Grasserende Pest, haffuer werit for Aarsaget at forbyde, at ingen folch eller Ware, som fra bete. Steder her udj Riget an komb, motte enten paa Toldsteder, eller andensteds J Land Komme, eller Losset worde, Saa Lenge Siugdommen der samme steds Warede, Och wii nu Naadigst erfarer, at samme Smitsom Siugdomb igien opholder; da wille wii bemelte woris aff forskreffne Aarsager, til forne giorte forbud, igien haffue Opheffuett, och Løss giffuet, saa som wii det och hermed Opheffuer och Løss giffuer. Huilchet wii alle och en huer til effterretning, Naadigst wille forstendiget haffue, Giffuet paa wort Slott Kiøbenhaffn den 17 Februarii Anno 1665. Vnder wort Signett. Friderich.

1665: 11b

Friderich den Tredie med Guds Naade Danmarchis Norges Wendes och Gottes Konning. Wor Synderlig gunst tilforn, Woris Naadigste Willie och befaling er, ??Atj gjører den Anordning, at udj Neruerende Winter kand giøris forraad paa formøeden Tømmer, til lige saa mange Galleyer, som der er Schierbaade udj Bergenhus Lehn. Dermed scheer wor willie befallendis Eder Gud, Schreffuit paa wort Slott Kiøbenhaffn den 30 Decembr. 1664. Vnder Wort Signett Friderich.

Riktig Copie effter Originalen, Huor effter Ko. Ma. Foget udj Nordhor Lehn, schal nu strax i denne Winter, bestille och Lade hugge, eller aff Bønderne huor Saadant er at bekomme, bestille och sig for billig Kiøb tilforhandle, Saa megen tilfang som til en eller Tuende Galleyer behøffuis, effter denne Jndlagde forteignelsse och hoes følgende Modell, aff Tømmer manden for fatte, Huis billig Omb kostning, paa samme tilfang kand beløbe, schal hannem udj nest kommende Aars schatter eller Rettighed bliffue til goed affkortning, Med herhoes Ernstlig ??formaaning, hand dette saaledes Troe flitligen at bestille, som det hans Ko. Ma. Tienniste Nøeduendigen Vdkreffuer, och hans Ko. Ma. Naad. willie Vnderdanigst Kand bliffue effter kommet, som hand achter at forsuare. Actum Bergenhus d. 23 Januarii 1665. Vdj hans Exelentz Herr Cancelers frauergelsse. Hans Hanssen. Peder Hanssen.

Effter Peder Nielsen Jnduonner i Bergen, hans begiering, bleff denne effter schreffne kiøbe breff eller Schiøde, for Retten lest och for kyndiget, Kiendis Jeg Mogens Jesperssen ??Waanhafftig borger i Bergen, hermet for alle Witterligt gjør, At ieg met min kiere høstru Birgete Hans Datters Ja Willie och sambtyche, haffuer Soldt och affhendet, dette effterschreffne Jorde goedtz, til min kiere Suoger Erlig Welacht och fornemme Mand. Peder Nielsen ?? borger och Jnduonner her ibm. Saa som først, udj Gierestad Liggendis i Oster <??se marg> udj Hougss Prestegield Schylder Aarlichen Smør fire pund, Malt Toe Tønder, Arbeids penge Toe Rixdaler, Huorfore ieg haffuer Annammit Jt Hundrede firesindtz Tiuffge och Sex Rix daler, fire Slette march. Staffrem i Nordfiord Liggendes J Eidtzfiords Prestegield,

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Schylder Aarlien Kiør Enn faar Toe, Arbeids penge halffanden Rixdaler. Derfor Annammit Jt Hundrede och Tiuffge Rixdaler. Hammerssland, Liggendis J

1665: 12a

Sartor schibred, schylder Aarlien halffanden Wog fisch, och Trej Rix ort Arbeids penge, Huorfore Jeg haffuer Annammit Sextj Rixdaler, Alt dette forbemelte Jordegoedtz, er med böxsell, och herlighed. Jtemb Røssemb paa Siøstrand i Lech Angers Prestegield, foruden böxell, schylder Aarlien en halff Løb Smør. Derfore Opeborit, Tiuffue och fire Rixdaler. Giør til sammens udj en Samblet Summa Trej Hundrede och Nitj Rixdaler fire Slette march. huer daler til 96 sh Norsche bereignit. Jndenschreffne Jordegoedtz ut supra melt er, haffr ieg met slig Condition och forord aff hendiget til ermelte min Kiere Suoger Peder Nielsen ?? , hans Kiere Høstru Sara Anders Datter, och deris børn, at schal maa Niude bruge och behalde til Odell och Eye, med Landschylde første böxell, Tredie Aars tage, och ald anden Herlighed, Lige som gaardene met Lotter och Lunder aff Arrilds tid følget haffuer, intet met alle vndertagendis i nogen maader, Dog med slig Condition och forord, at naar ieg Mogens Jesperssen min Høstru och børn, eller och min Høstrues Sødschende, will samme gaarde och goedtz, forinden bemelte Summa penge, Nemlig 390 Rixdaler 4 S mrk, igjen Jndløsse, Da haffuer Peder Nielsen for sig sin høstru och børn, beloffuet goeduilligen och Wpaa Anchæt, forscreffne Jordegoedtz fra sig at Leffuere, och affstaa, naar samme penge igien bliffr til fulde betalt, Wpaa Klagelig, som tilforne sagt er, Mens omb saa scheede, huilchet ieg dog iche will formoede, at forberørte gaarde och goedtz, Jmidler tid bleff Peder Nielsen hans høstru, børn och Arffuinger, Ved nogen domb eller Rettergang ??frauunden, da beloffuer Jeg Mogens Jesperssen och mine Arffuinger, at forschaffe Tit <o>mmelte Peder Nielsen, lige saa got och beleigligt Jordegoedtz igien, inden Neste Sex Vgers dag effter at saadant worder mig ankyndiget. Och paa det at dette mit Vdgiffne Breff, saa megit dess Krafftigere Kand were, da haffuer ieg min egen haand her Neden Vnder teignit, sampt mit Seduaanlige Signet fore trøgt, sampt Wenlig tillbedet, mine kiere Suogre, Erlige Welagte och forstandige Mend, Lauridtz Sand Raadmand her i Bergen, och Axell Lauritzen borger och schipper her sammested, med mig til Witterlighed at Vnderschrifffue, och forseigle. Actum Bergen den 6 Februarii Anno 1665. Mons Jesperssen <LS>, Lauritz Sand <LS>, Axel Lauritzen <LS> Eghd.

1665: 12b

Effter Lauritz Sand Raadmand J Bergen hans begiering, bleff effterschreffne schiffte breff och for Pantning lest och for kyndet, Lydende som følger, Abraham Messing Marchus Erichsen Verthussen, och Knud Lien, Borgere och Jnduonner udj Bergen, Giøre Witterligt at Anno Christj 1661 den 11 Januarj, er oss til hende kommen, Erlig Wiisse och Welfornemme Mend, Seuerin Jenssen och Offue Jenssen Borgemestere hersammested, deris schrifftlig befaling, for mellende, Efftersom Niels Oluffsen Sand er udj Herren Hensoffuet, och hans effterleffuersche tillige mett hendes Lauguerge, nu begierer at schiffte met deris fellidtz Barn. Derfore tilneffnis oss, at Wii dagen nest effter Wed 12 Klocheslett, oss Begiffue schulle, udj forne. S. Mands effterleffuersches Jboende huuss, dersammesteds udj Byeschrifffuerens, Offuer och Vnder formynderis Neruerelsse, alt hans effterlatte goedtz och Eyendeelle Rigtigen at schulle Registere och Taxere. Och effter ald Louglig schyld och gields afftagelsse, at giøre Jt Retmessigt Arffueschiffte Jmellem forbemelte Moeder och barn. Siden woris forRettelsse forsuarlingen at giffue beschreffuen. Samme Befaling Acterit ut supra. Effter huilchen woris kiere Øffrigh. Befaling Wii oss och <som billigt> haffuer Rettet, Saasom Anbefallede tid hoes Niels Sands effterleffuersche Maren Peders

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

datter Paasche i hendes egen sampt Laugwerge Johan Sandersens Neruerelsse, werit forsambledes, Neruerende den S. Mands Broeder Lauritz Sand, tilforordnede formynder for forne. hans Broeders Datter Maritte Niels Datter Sand. Sammetid War och tilstede Erlige och Welfornemme Mend, Hans Tommessens Byeschrifuer och Jacob ??Janssen offuerformynder i Nye Kierche Soegen, udj huis Neruerelsse Wii giorde Jt Vngefehr Offuerslag paa ald dend Sal. Mands och hans effterleffuersches Boe goedtz och formue. Och der Jmoed den bortschyldige gield ansaa. Da til Raade Wii forne. Maren Paasche en Wenlig forligelsse met hendis Wmyndige Datters formynder Lauritz Sand <Wden nogen widere Registering och Wurdering paa boen> at Jndgaa. Och hende en Wiiss Summa penge effter hendes S. fader Niels Sand at Vdloffue och tilsige, paa det hun siden Boens formue frj der Jmoed kunde beholde, huilchet hun och effter komb, Saa hun goeduilligen beloffuet at will och schall giffue bemedle hendes Wmyndige datter for ald den Arff hende Arffueligen och med Rette effter hendis S. fader kunde tilkomme, Jt Hundrede och fembtj Rixdaler, huer Daler til 96 sh Dansche Bereignit, Och der foruden Tou Woger Landschyld fisch, Nemblig J Berge halffanden Wog, och i Telle

1665: 13a

En halff Wog fisch, alt med bøxell i Nordhor Lehns foegderj beliggende, Dernest beloffuet Moederen at giffue hendes Wmyndige Datter, naar hun kommer til hendes myndige Aare, och i Egteschab worder forseet, en Op Reed Seng och en halff Brøllups Kaast, effter hendes effne och formue paa de Tider, Aff huilche forne. 150 Rdr, dj 100 Rixdaler til først kommende Michælj dag paa Rente <barnet til frembtarff och beste> schal bliffue Vdsatt, Mens dj 50 Rdr och Tou Woger fisch, sampt den anden tilgiffit vt supra melt, schall Moederen hoes sig Wden Rente eller affgiffit beholde, Jndtil bemedle hendes datter til myndige Aar geraader, fra huilchen tid Renten och affgiffsten først angaa schal, om hun pengene och fischen Lenger hoes sig beholder, Och Jmidler tid schal Moederen hendes datter med Nøtørftige Kost, Kleder, schoelegang Tucht och Lærdomb, sampt ald anden tilhørende Disciplin forsiune och Vnder holde, som en Erlig Moeder wel eigner och anstaar, och hun for Gud och Mennischer met en goed Sambwittighed agter at ansuare och Were bekiednt, Och til forsichring for forskreffne 50 Rdr och 2 Woger fisch, sampt anden tilgiffit, som Moederen hoes sig beholder, haffuer hun udj panttsatt til bete. hendes Barns formynder Lauridtz Sand eller effter kommende formyndere, paa Barnetz Weigne, alt hendis Løsse och faste goedtz, det were wed huad Naffn det er eller Neffnis Kand, som hun nu eiger eller Eigendis worder, intet med alle Vndertagende, huor aff hendes Barn eller dess formyndere, schal magt haffue dessen fulde och Nøyachtige betaling for samme 50 Rixdaler och 2 Woger fisch, sampt anden tilgiffit at sœge, med effterstaaende Rente och affgiffit at sœge, om hun met betalingen, efftersom forskreffuit staar, fantis forsømmelig eller Nachlessig, Saa hun beloffuer herudinden for sig och sine Arffuinger at holde hendes barn dess formyndere och Arffuinger dette forskreffne Wden schade och schadesløes i alle maader. Huor Jmoed och offuer alt Moederen schal følge Niude och beholde, alt hendis S. Mands och hendis gandsche Boe goedtz och formue, det were sig Schude, ??Roug, tilstaaende gield, Guld, Sølff, Tin, Kaaber Messing, Senge Kleder, Vlden och Linnet, sampt det øffrige Jordegoedtz, aff huad Naffn det er eller Neffnis, Kand, huormed hendes Barn eller deds formynder ej noget effter denne dag schal haffue at schaffe, Mens gandsche och aldelis med forne. Summa och Wilkaar at were fornøyet, och aff kiøbt, med ald hendes tilfaldene Fæderne Arff, Ej heller schal barnet wedkomme noget aff Boens Bortschyldige gield effter denne dag at suare til,

1665: 13b

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Mens forne. Maren Paasche sielff at suare och Jndstaa alle och en huer som noget J saa maade kand haffue at fordre, Och i saa maade bleff Maren Paasche med hendes Barns formynder i woris och de offueruerende Dannemendz Neruerelsse Wenligen och wel forligte, och paa begge sider for goed ??Jeffnit och Op Riktig Arffueschiffte hin anden Betachet, och det wed haanderbaand Stadfestet, Dess til bekrefftning at saaledes W Ryggeligen holdes och effter kennis schal som forskreffuit staar, Da haffuer wii hoes parternis Byeschrifffueren och offueruerende formynders forseigling och vnder schriffuelsse Trøcht woris Signetter neden Vnder denne schiffte Contract, huor aff er Tuende Eens Liudende gienparter, som dj wedkommende Tienstligen er Begierendis udj Byens Arffuebog, maa bliffue forteignit och Jndført. Actum Bergen Anno ?? Ni Loco vt Supra. Maren Salig Niels Sands Jan Sanderssen Lauritz Sand Hans Tomæssen

Anno 1665 Mandagen den 19 Junj holtis **almindelig Ledingting udj Herløe Schibbred paa FrechHougs tingstue** Neruerende Ko. Ma. fouget Søfren Nielssen foxs, Lensmand Anderss fosse, och Nielss Erstad, Knud schurtuedt. Stephen Tuedt, Mogens i Wiig, Olle Landsuig, Nielss Molde Kleft, Gulich Hessdall, Laug Rettis Mend i samme Schibbred sampt En store deel bete. Schibbreds Almue, som samme dag ting søgte, och efftersom Sorenschrifffueren Hans Hanssen Var forhindret <Formedelst Jorders och gaarders Besichtelsse med hr. Laugmand at schulle for Rette> huor offuer hand ej paa denne ting Rejsse Kunde Vere tilstede, til at for Rette huis af en Sorenschriffr Bør at for Rettis, ej heller nogen af hr. Slodtzherren Velbyrdig hr. Canceler ofue Bielche er Bleffuen i Hans Sted ordinerit Eller sig paa tingit Lade finde, Da er ting Bogen af forne. Hans Hanss. Blefuen til fougden Leuerit, hand dend Persoen Paa hans Veigne til saadan for Retting Kunde til sig tage, huor for er Bleffuen tilsatt i Sorenschrifffuerens sted Hans Anderss Findmand paa denne ting Reisse och schrifffue Lesse och for Rette huis som en Sorenschrifffuer Bør at for Rette, som hand Retteste och Sandeste Ved for gud och Sin Samuittighed, Som hand Ville bekient Verre,

Da først paa bemelte tingsted ??effterting Lougligen Var set. hafuer forne. Ko. Ma. fougit Lydeligen for Meninge Almue ladet Lesse och for kynde, effterschrne. Ko. Ma. Voris allernaadigste Herris

1665: 14a

och arfue Konges Naadigst Vdgifuene brefue och forordninger, huor Paa hand hafde Velbemelte hr. Cancelers Befalling samme brefue och for ordninger paa tilbørlige steder udi Sit An betrode Fougderie at Lade publicere och for Kynde Lade, Nemlig

Først hans Ko. Ma. Naad. for ordings Anlangendis, Huorledis Tienden af Trælasten udi Norge schall oppebiergis och Vd giffuis Dateret paa Kongl. Ma. Residentz udi Kiøbenhaffn d. 20 April Ap. 1665, Nu for Retten Lest och paaschreffuen

2. Noch Kongl. Ma. Naad. forordning om Tiende af Tiære Daterit Kongl. Ma. Residentz udi Kiøben hafn dend 25. April. Anno 1665, Jligemaader Læst och paaschrefuen

3. for det tredie Blef lest och for kyndet Tuende ??Videmerede Copier fra hans Excelentz hr. Stat holder Gyldenløue, af hans Ko. Ma. Naad. Vdgiffuene Brefue Anlangendis Commercie Tractat, Dend første med Kongen af franskeRige, och den anden med Kongen af Engeland huorledis De schall med faris och imodtagis, Naar Nogen af deris schibe her i Haunnerne an Kommer, begge Lige lydendis. Daterit paa Kongl. May. Residentz udi Kiøben hafn den 27. April Anno 1665.

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

4. Noch bleff læst och paaschrefuen Videmerde Copia Vnder hr. Canceler Welb. ofue Bielchis Haand Extract. af den Tractat, Jmulum Ko. Ma. af Danmarch etc. och hans May. af store Britanien, udi Christiania Trycht hoes Michel Tomess. 1665.
5. Jligemaader blef Lest och paaschrefuen Videmerde Copie Vnder hr. Canceler Velb. ofue Bielches haand, Extract af den Aliance Tractat Jmellum hans Ko. Ma. til Danmarch och Norge etc. och de herrer General ??state. af de for Eenede Nederlande, udi Christiania Trøcht hoes Michel Tomess. Ap. 1665.
6. Noch Ko. Ma. Naad. Vdgiffuene Bestalling til Torchel Sommerfeld at Vere schiiffté schriffuer udi bergen och Bergen huus Ampt Dat. Kiøbenhafns Slott Dend 28 December 1664.
7. Noch hr. Canceler Welb. ofue Bielchis Befalling til fougd Dat. Bergenhus Dend 15 Junj 1665, At hand Ved Lenssmendene schulle lade effterforsche och paa grike, en bunde Ved Naffn Monss Jonss. paa Schare i schiold Schibbred, som haffde taget fluchten for en Schadtzman hand schal haffue forseet Sig imod

1665: 14b

8. Noch Welb. hr. Cancelers Befalling til fougden, Dateret Bergenhus d. 14 Junj 1665, Anlangendis schatten effter hr. Rentemesteres schriffuelsse til Bestemte Tiider at Lefuere, Huortil Almuen Suarezde, dennem ??Vmueligt nu strax at Kunde til Veye Bringe, och begierede Dag, Mens fougden paa hoyeste Formaanede denem at De Endelig Vden nogen Wndschylding schatterne at betal effter schatte brefuenes formelding. Paa fornemme for=ordninger och Brefue, Louligen och Lydeligen saaledes her paa tinget at Were for kynt, Begierte forne. Ko. Ma. fouget en tings Widne, huilchet Vi ej Viste hannem at kunde bene<c>hte.

Olle Wetaas Lenssmand udi Raadøe Schibbrede møtte her for Retten, och hafde Ladet hid i Rette steffne Enche Kristj Reffschaar for 1 1/2 <tønne> Koren och - 13 mrk. i Penge som hun hannem schyldig Var, och effter at trende gange er bleffuen paa Raabt, om hun eller nogen paa hendis Wegne til stede Var der til at suare, er Jngen i saa maader frem Kommen, Lenssmanden Anderss Fosse tilstaar hender Loulig Kald och Warssel at hafue giffuet, Olle Wetaas Begierede Domb, om hun iche billigen burde hannem forschrne. Koren och Penge schadeløss igien at betalle som hand hender god Willig til Ko. Ma. schatters Betalling hafde lant och forstracht, Da efftersom hun selff paa Sinneste Vaarting d. 29 Martj Nest forleden for Retten Bekiende och Veedstaa at hun forschrne. Koren och penge af Olle hafde bekommet, Som dog her udi tingbogen blef indført, och Da sagen opssat til neste ting, Da effter des leyliheden Viste Wi ej Retttere derudi at Kiende, end at Bemelte Enchen Kristi Reffschaar, Bør forne. olle Wettaas forschne. 1 1/2 <tønne> Koren och 13 mrk. i Penge inden 14 Dage at betalle, eller effter louen hos hender at Wdsøges.

Anno 1665 d. 20 Junii, Holtis **Almindelig Ledingting Paa Allenfitt Schibbreds tingstue**, Neruerende Ko. Ma. Fouget Søfren Nielssen ??, Lenssmand

1665: 15a

Lauritz Mundal, Wetlum Tuedt och Nielss Tuedt, Johan Sælleuold och Anderss Sælleuold, Laug Rettis Mend i Bemelte Schibbred, Sampt en Stoer Deell bete. Schibbreds Almoe, som da til stede Var och ting Søgte,

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

ØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Huor Da alle de for ordninger och breffue, som Fougden paa Frechougstingstue for Almuen udi Herløe Schibbred Lod Leste och publicere, Neste Dag tilforen, som Var den - 19 Junii, och Da her udi tingbogen tegnet och Nafngiffuen, bleff dog Jligemaader her paa tinget Lougligen och Lydeligen lest och for Kynt, och paaschreffuen, huor paa Ko. Ma. fouget begierte ting Vidne Som Vi ej Viste hannem at Kunde benechte,

Peder Hanssen Raadmand i Bergen hafde Ved fougden ladet i Rette Stefne Olle Christens. Sæl Øde Jord, for bøxel och landschylde hand til bete. peder Hanssen schyldig Var som beløb, effter Velforne. peder Hanss. Vnderschrefne for tegnelsse - 4 Ridlr. - 3 ort, Nielss Rassmuss. Sæl Øde Jord, J lige maader for - 3 ort, Nielss Nertuedt møtte, och paa de Jndstefntis Vegne Vedgich Gielden, och Paa deris Vejne lofuet at skulle bliffue betalt. Fougden paa peder Hanss. Vegne Var Domb begierendis, Da Viste ui ej Rettere der udi at Kiende, end at forschrne. Wedgangen Gield, Bør io Bemelte peder Hanss. at betalles eller effter louen hoes dennem at Vdsøges,

Anno 1665 den 21 Junii Holtis **Almindelig Ledingting Paa Raadøe Schibbreds Tingstue**, Neruerende Ko. Ma. Fouget Søfren Nielssen Foxss, Lenssmanden Olle Wetaas, Monss Holle, Nielss Olssuold, Østen Fieldsende, Anderss Houland, Laug Rettis Mend i forne. Schibbred, sampt en Stoer deell dess Schibbreds Almue som samme Dag ting søgte och til stede Var,

Huor Da alle de for ordninger och brefue, som fougden paa Neste ting til foren for Almuen udi Herløe Schibbred den 19 Junii nest forleden lod leste och publicere, och Da her udi tingbogen tegnet, Nafn giffuen, och paaschreffuen, blef nu iligemaader her paa tinget louligen och lydelig Lest och for Kyndt, saa och paa schreffuen, Huor paa fougden Var tings Vinde begierendes,

1665: 15b

Anno 1665 den 22 Junii Holtis **Almindelig Ledings <s>ting udi Lindaas Schibbreds tingstue**, Neruerende Ko. Ma. Fouget Søfren Nielssen Foxss, Lensmand Jffuer Fammestad, Byrge Oenes, Gudmund Qualuog, Jffuer Løfaass, Nielss Wefield, Olle Møching Laugrettis Mend, Sampt en Stor del bemelte Schibbreds Almue, som Samme tid til stede Var och ting søgte,

Huor da alle de for ordninger, och brefue som fougden til foren for almuen udi Herløe Schibbred, Senniste 19 Junii lod læsse, publicere, och paa schriffue, och her i tingbogen Antegnet, Er da iligemaader Her paa tinget, louligen och Lydelige lest, forkyndt och paa schreffuen, Huorpaa Fougden Var af LaugRettet tings Vinde begierendis, Peder Hanssen Raadmand i Bergen, Haffde Ved Fougden Ladet Hiid i Rette steffne, effterschrne. for huis de hannem schyldig Var, effter hans Vnderschrne. fortegnelsse, Nemlig Aschild Kongleuold - 3 1/2 Ridr., Olle Kongleuold - 6 1/2 Ridr, Johans Kongleuold - 3 1/2 Ridr, Nielss ??Grimbssen - 3 Ridr, Olle Hougss myhr - 9 mrk, Peder Troelssen - 2 Ridr, Olle och Nielss Kongleuold, sampt Olle Hougssmyhr och Peder, møtte och gielden for Retten Wedstod, Mens Aschild Kongleuold møtte iche, heller nogen paa Hans Wegne, Mens bleff bereet at Vere fra sin gaard och boer i Bergen,

Fougden paa Bete. Peder Hanss. Wegne begierte Domb, Er for Retten afsagt, at forne. gield, saauit som her for Retten af de Schyldige selff er Wedgangen, bør Velbete. Peder Hanss. at betallis, eller och hos de Skyldige effter Louen at Wdsøges.

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

ØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Anno 1665 den - 23 Junii **Holtis Almindelig Ledingsting Paa Halssuigen udi Gullen**
Schibbred, Neruerende Ko. Ma. Fougit Søfren Nielssen Foxs, Lensmanden Olle Øffstgullen,
Olle Rissnes, Jetmund Hattleuig, Hendrich Halssuig, Joen Kiellinguold, Toris Vndeland, Olle
Hougssver - Laugrettis Mend, sampt en Stor Deell bemelte Schibbrede's Almoe, som samme
Dag til stede Var, och ting Søgte,

Huor Da alle de for ordninger och brefue, som fougden til foren for Almuen udi Herløe
Schibbred d. 19 Junii Nest forleden, lod lesse, publicere, paa Skriffue, och da her i tingbogen
bleff indtegnet, bleff nu i ligemaader her paa tinget, for bete. tilstede Werende Almoe, louligen

1665: 16a

och Lydelig Lest for Kyndt, och paa schreffuen, derpaa af Fougden tings Winde begiert,

Anno 1665 dend - 26 Junii Holtis **Almindelig Ledings ting paa Eide udi Echanger**
Schibbred, Neruerende Ko. Ma. Fouget Søffren Nielssen Foxs, Lensmand Mons Essemb, Olle
Eide, Anderss Eide, Knud Quinge, Anderss DyrDall, Olle Jordall, Siffuer Ascheland, Christian
Ascheland Anderss Essemb, Laugrettis mend, sampt en Stor deell bete. Schibbrede's Almoe, som
da paa tinget til stede Var,

Huor Da alle de for ordninger och brefue, som Fougden til foren for almuen udi Herløe
Schibbred, paa senniste ting den 19 Junii nest forleden lod lesse, publicere, paaschriffue, och da
her i ting bogen Antegnet, Er Jligemaader her paa tinget for til stede Werende Almoe, Lige som
paa de Andre forgaende tingsteder, Louligen och lydelig Lest och for Kyndt, Och Fougden
derpaa af Laugrettet tings Vinde begiert,

Fougden Hafde Ladet i Rette steffne Olle Joenss. och Olle ??Matthiass. Niøttuedt och formente
de schulle Hafue Hafft 2 Kieltringer til Husse, som schulle haffue Weret Kommen fra Waass,
och Veret Fredløss, begge Olle Niøttuedts Møtte, och benechtet det ingenlunde saa at Vere,
Da effterdij ingen prof eller Winde derom denne gang fremkomb, er sagen til Neste ting opsat,

Peder Øffsthus och Rassmus Miøss Hafde ladet i Rette steffne Baard Otterstad, som Hafde
besofuet it Quindfolch Nafnlig Anne Nielss Dater Røscheland, och formente hand burde Hender
derfor at tage til Echte, Baard Otterstad møtte, och Ved Høyeste æd benechtet Hender aldrig
nogen Echteschab at hafue loffuet eller tilsagt, Mens sagde at den tid, hun gich i Seng til
hannem, da sagde hand til hender at dersom det blef Wiidere af med hender, Da Ville hand
Aldrig Echte hende, Mens bøde sig frj. blef til spurt, om hand sine bøder hafde betalt, sagde
hand Ja, Huilchet och Ko. Ma. fouget til stoed, at hand sine bøder for samme Leyermaall til
hannem hafde betalt, Och satte fougden i Rette om hun iche burde sine bøder Jlige maader at
betalle, Da effter tiltalle, giensuar och den sags Leylighed, effterdi Baard Otterstad, benechter
Bemelte Quindfolch Echteschab at hafue loffuet, och Sinne bøder for des leyermal at hafue
betalt, Da Viste Vii Hannem ej Viidere derfor at til Kiende, Mens for dess tiltalle fri at Verre,
och hun effter fougdens i Rettesettelsse Sine bøder for samme lejermaalss forseelsse til Ko. Ma.
effter louen at betalle,

1665: 16b

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Peder Hanssen Raadmand i Bergen Hafde Wed Fougden ladet i Rette steffne effterschrne. for huis de hannem schyldig War, effter hans Vnderschrne. fortegnelsses formelding, Nemlig Jffuer Høye - 1 1/2 Ridr, Nielss Myhr - ??8 Ridr. Gutorm Myhr - 3 1/2 Ridr - 12 sch. Torchel Suindall - 2 1/2 ort, Olle Suindall - 1 1/2 Ridr, Lauritz Nessbøe - 1/2 Ridr., Sifuer Nessbøe - 3 Ridr Anderss Nessbøe - 7 1/2 mrk., Mogens Gielssuig - 3 ort, gutorm Gielssuig - 1 Ridr. 8 sch. Anderss Padøen - 3 ort -

Peder Hanssen Raadmand i Bergen Hafde Wed Fougden ladet i Rette steffne effterschrne. for huis de hannem schyldig War, effter hans Vnderschrne. fortegnelsses formelding, Nemlig Jffuer Høye - 1 1/2 Ridr, Nielss Myhr - ??8 Ridr. Gutorm Myhr - 3 1/2 Ridr - 12 sch. Torchel Suindall - 2 1/2 ort, Olle Suindall - 1 1/2 Ridr, Lauritz Nessbøe - 1/2 Ridr., Sifuer Nessbøe - 3 Ridr Anderss Nessbøe - 7 1/2 mrk., Mogens Gielssuig - 3 ort, gutorm Gielssuig - 1 Ridr. 8 sch. Anderss Padøen - 3 ort -

Forschreffene Gield, er Her for Retten af de schyldige sielff bleffuen til staaet, Ret at Vere, :I Wndertagendis Anderss Padøen, som Huerchen sielff eller nogen paa Hans Vegne møtte I: Fougden Var paa Peder Hanss. Wegne Domb Begierendis,
Da Viste Vi ej Rettere, At Kiende at forne. Gield, saauit den Her for Retten er Wedgangen, Rechtig at Vere, bør Velbete. Peder Hanss. af de Nafn giffuende Schyldener, at betallis, eller och Hoes dennem effter louen at Vdsøges,

For Retten fremkomb, Knud Jordall och Johans Hoppe, och paa sin egen och med intereseredes Vegne, Beklagede Sig, och til Kiende gaf, At dend Arf som dennem med Rette til Komb, effter Suend Klocher udi Bergen, som nu Ved døden schall Vere af gangen scheede dennem forhindring udi, det och ej Sielff formedelst deris fattig Dombss schyld, och Vit fra byen afliggenhed Wed Lou och Rett Kunde søge, begierede der for her for Retten af Ko. Ma. Fouget Søfren Nielssen, at hand for Guds schyld, Ville Vere der udi deris forsuar, och Dennem Der Vdinden til Rette for hielpe, efftersom de Erachtede Hannem som Ko. Ma. Fouget at Vere Deris Rette Forsuar, Fougden tilspurde Dennem, om de Da Ville giøre Hannem til deris Fuldmechtig der udinden, Huor til de suarede Ja, at det Var deris begiering, Hand Sagen paa deris Vegne Ville Paatage, och begierede af lougrettet, at de det med Dennem Ville besegle, och at det i tingbogen maatte Jndføris, Huor paa Fougden Var tings Vinde begierendis

Anno 1665 Den 27 Junii Holtis **Almindelig Ledings ting paa Haassanger Schibbrede tingstue**, Neruerende Ko. Ma. Fouget Søfren Nielssen Foxs, Lensmanden Mons Mielstad, Hans Jetuig, Joen Fieldschold, Magne Hannistuedt, Nielss Holle, Peder Vare, Peder Øfstehus, Fusse Aassem, Lauritz Offsthus, Jørgen Bernes

1665: 17a

Børge Hiemuig, Laurettis Mend Sampt en Stor Dell Dess Schibbrede Almue, som da paa tinget til stede Var,

Huor Da alle de Forordinger och breffue, som Fougden paa Neste ting tilforen for Almuen udi Herløe Schibbrede paa Sinneste ting Den 19 Junii Nest for leden, lod lesse publicere, paa schriffue, och da her i tingbogen Antegnet, Er Jlige maader Her paa tinget, for til stede Werende Almue ligesom Paa de Andre foregaaende tingsteder, loulig och lydelig Lest for Kyndt, och paa schreffuen, Och af Fougden der paa tings Winde begiert,

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Peder Hanss. Raadmand i Bergen Hafde Wed Fougden Ladet i Rette steffne effteschne. for Huis de Hannem schyldig Var Nemlig Lauritz och Baste Fettie - 5 1/2 Ridr. - 1 mrk. Olle Fettie - 1 1/2 Ridr Mons Gammersuig - 24 mrk. Olle Toschedall - 5 Ridr, Johan Litland och Johan Tosche Dall mötte och paa de Jndsteffntes Vegne Gielden Wedgich, Fougden begierte Domb, For Retten afsagt, At forschne. Wed Gangen Gield, bør Welbemelte Peder Hanssen At betallis, Eller och effter louen At Wdsøges,

Anno 1665 Dend 28 Junii Holtis **Almindelig Ledingsting udj Mielde Schibbred paa Wallestrand**, Neruerende Ko. Ma. Fouget Søfren Nielssen Foxs, Lensmanden Elling Burcheland, Nielss Restad, Magne Burcheland, Lauritz Houge, Mons Restad, Michel Blom, Simen Rønhoffde, Erich Restad, Mons Øffstemilde, Fabian Blom, Laurettis mend, som Retten der samme Dag betiente, Saa och en Stor Deell Dess Schibbreds Almue, som Samme Dag ting søgte och til stede Var,

Huor Da alle de For ordninger och breffue, som Fougden paa Neste ting til foren for Almuen Vdi Herløe Schibbred, Den - 19 Junii Nest forleden saa welsom paa de Andre tingsteder der effter haffuer ladet lesse, publicere, och paa schriffue, och Da Her i ting bogen antegnet, Bleff nu Jligemaader Her paa tinget for Retten och tilstede Werende Almue, Lougligen och lydelige lest for Kyndt, Paaschreffuen, och af Fougden der paa tings Vinde begiert,

1665: 17b

Peder Hanssen Raadmand i Bergen Hafde ladet Wed Fougden Vdi Rette steffne, effterschne. for huis de til Hannem, efffter Hans offr leffuerede och Vnderschne. fortegnelsse schyldig Var, Nemlig Olle Sør Wesetter - 2 1/2 Ridr, bemelte Olle mötte och sagde at Vere Hannem schyldig - 2 Ridr, Endre Sør Wesetter - 4 Ridr - 4 mrk 4 sh. Nielss Vatle - 5 Ridr - 5 mrk 12 sh. Huilche forne. Gield Her for Retten ble Vedgangen Ret at Vere, Fougden Var Domb begierendis, Da Wiste ej ey Andet der udi at Kiende, end at forne. Gield saauit den Her for Retten er Wedgangen, bør betallis eller det Hoes dennem effter Louen at Vdsøges,

Anno 1665 Den 29 Junii Holtis **Almindelig Ledingsting Paa Ytre Arne, udi Arne Schibbred**, Neruerende Ko. Ma. Fouget Søfren Nielssen Foxs, Stephen Blindem, Halduor Romslaa, Machus Ytre Arne, Olle Quamme, Olle Arne Olle Fuchstad, Laurettis Mend udi bete. Schibbred, som Samme Dag Retten betiente, Sampt en Stor Deell, des Schibbreds Almue som Da ting søgte och til stede Var

Huor Da Alle de Forordninger och Brefue som Fougden Paa Neste ting til foren For Almuen udi Herløe schibbred Den 19 Junii nest forleden, lod lesse paa schriffue och da Her i tingbogen Antegnet, Er iligemaader Her paa Tinget for til stede Werende Almue, lige som paa Andre fore Gaaende tingsteder, loulig och lydelig lest forkynadt och paaschreffuen, och af Fougden der paa tings Vinde begiert, som nu Hannem ej Wiste At Kunde benechte
Noch bleff lest och forkynadt, Hr. Cancelers Welb. Offue Bielchis befalling til Fougden, At til Holde bynderne Vdi Fougderiet At giffue Commandanten paa bergen Huss til kiende, Naar de nogle Orlog Schibe i Siøen bleff Sichtig offuer 6 i tallet, Dat. Bergen Huss Den 20 Junii - 1665.

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Peder Hanssen Raadmand i Bergen Haffde Ved Fougden Ladet i Rette steffne effterschne. For Huis de Hanem schyldig Var, effter Hans Wnderschne. fortegnelssse, Haluor Aassem - 5 ort, Jørgen Aasemb møtte och paa Haluors Vegne Ved gich Gielden, Jørgen Aasemb for - 4 Ridr - 3 ort, Jørgen møtte sielff, och Sagde sig ej Wiidere at Vere schyldig end - 7 1/2 mrk.

1665: 18a

Rassmus Indre Bouge - 9 mrk, Olle Jndre Arne - 2 mrk, Nielss Jndre Arne - 4 1/4 Ridr, Peder Jndre Arne - 2 Ridr Olle Lang Helde - 5 mrk, Johans Lang Helde 1 Ridr, Mens Johan Suarede at det War ichon - 3 mrk., Item Anderss Langhelde - 2 1/2 mrk., Olle Melling - 1 1/2 Ridr. ?21 sh., Albert Melling - 7 Ridr 18 sh. Willatz Melling - 11 Ridr. 1 ort 18 sh., Baard Melling - 8 Ridr, - 3 1/2 ort, forne. Gield er Wed Gangen Rett at Vere :I Vndtagen huis her er Nafn Giffuen och specificeret :I: Da efftersom Fougden paa Peder Hanssens Vegne begierde Domb til betalling, Viste Vi ej Andet der om At Kiende end at ?fornehme Gield, Saauit dend Her for Retten er Wed gangen och som de med Rette schyldig er til Welbete. Peder Hanssen, hanem Jo af de Naffn Giffuen Schyldener, io bør at betallis, eller och Hoes denem effter Louen at Wdsøges,

Noch Haffuer Erlig och Welfornehme Mand Petter Frantzen ?Troiel Borgemester udi Bergen Ladet lesse och forkynde, Hannem aff hr. obr. Secreterer. Welb. Erich Krags giffuen schøde, paa Eidtzuog och des Mølle, Lydendis ord fra ord Som følger,
Jeg Erich Krag Till Bramming, Kongl. Maytz. Cancelie Raad och obr. Secreterer, Kiendis och hermed Witterliggiør at efftersom Hans Kongl. May. til Danmarch och Norge, Min Allernaadigste Herre och Konge, mig iblant andet Goedtz Schiødt och af Hendt haffuer, fra Hans Kongl. May. och des arff Successorer i forne. Arffue Riiger, Danmarch och Norge, effterschne. Gaard och Mølle udi Bergenhus lehn i Norge, udi Norhorlehns fougderje, udi Arne Schibbred, Nemligen Eidtz Wog Schylder Halffierde Slette march penge Item tillegende Mølle Huor af giffuis Aarlingen Thi Ridr, Da Schiøder och aldelis ?igien af hender ieg Hermed fra mig och mine Arffuinger, forschreffne Gaard och Mølle, til Ehrlig och Welfornemme Mand Petter Frandtzen ?Trøiel Raadmand udj Bergen, Hans Hustrue och begge deris Arffuinger, med Ald dedtz til leggendif eyendom, Landschyld, Grund leye, och Rettig Hed, Sampt tilleggende Land och Wand, Fosser och Strømme, lotter och lunde, Item ald Anden indkomst, Rettighed och Herliged, Vere sig aff Agger, Eng, Schouff, march, Fischeuand och Fægang Weide eller Weide steder, til Fieldtz och udi Fiære, Øde och Aabiugde, Vaat och tørt, inden och Vden Gaardtz, med Bøxssel och tredie tage, och ald anden tilleg och Herliged Som der nu tillegger, och af Arildtz tiid der tillegget haffr

1665: 18b

och med Rette dertil legge bør, Aldelis intet Vndertagen i Nogen Maader effter dend Schiøde mig der paa af Høyst bemelte Hans Kongl. May. giffuet er, Som de och deris Arffuinger schall och maa Haffue, Niude følge brugge och beholde och der aff annamme och op berge dedtz landschyld, Och Rettig Hed, Stedtzmaall, Holding, Schouffhug Arbied<>, och alt saauit nogen Jord Drott af Sit Oddels Goedtz ?er berettiget, och ellers i alle Andre maader Giøre sig det saa Nøttig och gaffnlig Landzlougen ?Gemess, Som de best Veed, Will och Kand, til E Vindelig eyendom, at angaae fra Philippi Jacobi Dag udi forleden Aar - 1664. Dog hans Kongl. May. och dedtz Kongl. arff Successorer udj Regieringen ?Sauvoranitetet, Kongl. Regalier och Høyheder af forne. goedtz, lige som af andet desslige Goedtz derudj Norge V-for Krencht och Aldeeles for beholden, Och Kiendis ieg mig och mine Arffuinger, udi forne. Gaard och Mølle, Aldeeles

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

ØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

ingen Ydermeere lod, deel, Ret eller Rettig Hed at Haffue i nogen maader, effterdi ieg udaff bemelte Petter Trøel Haffuer Annammet Fyllest och Fuld Werd der for, effter min egen Villie och Nøye, Saa hand det saa friitt och fuld kommen til Arffue och Eye haffuer at bruge, med ald friheder, och omstendigheder Som det mig aff mehr Høistbemelte Hans Kongl. May. til Arff och eye Naadigst Schiødt och Affhendet er,

Till deditz Ydermere forsichering och bedre foruahring, haffuer ieg dette med egen Haand och Zignetter bekrefte tiget och Wenligen ombedt, Erlig, och Welb. Mænd Steen Hundorff til Rønni Holm, Kongl. May. Cammer Raad, Rentemester och Assesser udi Cammer Collegio, Sampt Nielss Rossen Krandtz til Holbegaard, Høystbemelte Kongl. May. bestalter Obrst Leutenant. och befallings Mand paa ?Jungss Hoffuet, Begge med mig tillige at for Segle och Wnderschriffue, Datum Kiøben Haffn Dend - 9 - Februarii Anno 1665. Erich Kragh. Steen Hunderoff. Nielss Rossen Krantz.

Anno 1665 Den - 30 Junii Holtis **Almindelig Ledings Ting udi Schiold Schibbred paa Hop**, Neruerende Ko. Ma. Fouget Søffren Nielssen Foxs, Lensmanden Olle Schagge, Olle Samdall, Stephen, Hammersland, Olle Hop, Olle Lund, Olle Eide, Lauritz Smør Aas, Laugrettis Mend,

1665: 19a

som Retten der samme Dag betiente, saa och en Stor Deel Des Schibbrede Almue, som da ting søgte och til stede Var,

Huor Da alle de for ordninger och brefue, som fougden paa Neste ting tilforen, for Almuen i Herløe Schibbred Dend 19 Junii nest forleden saauet som paa de andre tingsteder der effter Haffuer ladet Lesse publicere paa schriffue, och Da Her i ting bogen indtegnet, Bleff nu Jligemaader her paa tinget for Retten och til stede Werende Almue, louligen och lydeligen lest for kyndt och paa schreffuen, och aff Fougden der paa tings Winde begiert, Jligemaader Bleff lest. Hr. Cancelers Befalling til Fougden, at tilholde Bønderne at giffue Commandanten paa Bergen Hus til Kiende, om de bleff nogen Orlog schib Sichtig, Dat. Bergenhus. D. 20 Junii 1665.-

Peder Hanssen Raadmand i Bergen Hafde Wed Fougden Ladet i Rette steffne Nielss Sædal for - 8 Ridr. Huilche Nielss Sædal nu for Retten Vedgich at Vere Hannem schyldig-. Jligemaader steffnt Olle Sædall for - 9 ort, som Nielss Sædall paa Hans Vegne ochsaa Vedgich, Fougden begierde Domb, Er For Retten af Sagt, at effterdi forne. yield befindis effter egen Be Kiendelsse at Vere Rett, Da bør den Welbemelte Peder Hanss. at betallis, eller effter Louen Hoes de schyldige at Wdsøges.

Fougden Haffde Ladet i Rette steffne Karen i Kongss Haffn for nogen liner eller Torsche gaaren, som Anderss Bildøen Paa en Rett fra Hendis ?S. Mand Haffde frataget Karen ej heller nogen paa Hendis Wegne møtte, Huor for sagen er denne gang Bleffuen optagen,

Noch Haffde Fougden Ladet i Rette Steffne Jacob Møldall och Anders Mittun, for Slagssmaall som af dem War scheed i Nabis Kro, som paa Neste ting til foren Var Jndsteffnt, Huor Da Formedelst Anderss Mittun be Raabte sig paa Prouff bleff Sagen til i Dag optagen, Huor nu forne. Anderss møtte For Retten, Hafde ingen Prouff, som hand Sig til Foren Haffde paa be Rabt, Mens Jacob Møldal møtte med Haffuende tuende prouff, Naffnlig Lauritz Hennen, och Peder Nobis Kro som nu For Retten med Æd och op Rachte Finger Vandt, som Følger, Lauritz

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

ØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Henen Vandt, at Jacob Møldall Komb ind i Nobis Kro, och Drach en Kande Øll, Jmidlertid gich Anderss mittun For Døren och Da betalte Sin øll briche saa ner som en paatte, och dermed ligger Peder Nobis Kro Andersess Øll briche udi Winduet, saa Kom Anders Jnd igien, och tager sielff Jacob Møldal Øll

1665: 19b

Briche, som laae paa bordet, och anfanget saa at ?Klammerit Och sagde til Jacob, huad mand er det, som bytter briche med en Anden, Huorpaa Jacob tog Brichen af Anderses haand, och Wifftet den for Andersiss Nesse, och Sagde, betal Dit Øll, och lad min Briche Were, Dermed tager Anders Mittun <>tinpatten, och Slaaer Jacob i Hoffuedet med saa Blodet Rand der effter, Det samme profuede ochsaa Peder Nobis Kro, Fougden Var her paa Domb begierendis, Da Viste ui ej Rettere at Kiende, end at Anderss Mittun io Bør for samme Slagssmaall at bøde til Ko. Ma. effter Louen,
Och er Parterne sielf Bleffuen for Eennede, saa uit denne Sag dennem sielff Jmellum Ved Kommer,

Anno 1665 Dend 1 Julii Holtis **Almindelig Ledingsting Paa Sartor <>Schibbrds Tingstue**, Neruerende Ko. Ma. Fouget Søffren Nielssen Foxs, Lenssmanden Olle Bielchesøen, Mons Worland, Rassmus Landraae, Anderss Bildøen Michel Snecheuig, Tomes Algerøen Tomes Børnes, Olle Echer Hoffde Vincentz Sælle och Jacob hammers land, Laugrettis mend, som Retten Da samme Dag betiente ?Sampt en Stor Deel dess schibbrede Almue, som Da tingsøgte och til stede War,

Huor Da alle de Forordninger och breffue, som Fougden Paa Neste ting tilforen for Almuen i Herløe Schibbred Den - 19 Junii Nest forleden sauel som paa de Andre tingsteder der effter Hafuer ladet Lesse publicere paaschriffue, och Da her i tingbogen indtegnet, Bleff nu iligemaade Her paa tinget for Retten och til stede Werende Almue, louligen och Lydeligen lest For Kyndt och paaschreffuen, och af Fougden der paa tings Winde Begiert,
Jligemaader Bleff Lest Hr. Cancelers Befalling til Foug at til Holde Bønderne at Giffue Commandanten paa Bergenhus til Kiende, om de bleff nogen Orlog schib Sichte Dat. Bergenhus D. 20 Junii 1665.

1665 den 18 Julii War Anbiørn Jordal Lenssmann Steffen Blindem Erich Mielcheraen Daniel Seluig Hans Jordal Hans Moruig Ole Quamme Laugretes mend For samblede paa Bergen Raadstue Retten at Betienne.

Da haffde Ko. Ma. Foegter i Nordhors Foegderj Søffren Nielssen ladet i Rette steffne Lauritz Olssen i Sanduig wed Bergen och Ellj Johans Datter Formedelst at de som Tuende Egte Persoener haffuer i deris Egteschab be gaaet Hoererj met huer andre. Forne. Jndsteffnte Persoener møtte begge

1665: 20a

I Rette, och frjuilligen for Retten be Kiende, At de haffuer hafft Legemblig Ombgiengelsse met hin anden Tuende gange, och sagde Laurs ?Serdelis, at om det iche war Fleere gange, Da er det iche mindre, och scheede Første gang for Wnge fer for 2 Aars tid siden i forne. Ellis Hus i

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Sanduig udj Lauritzis Druchenschab, Och berette Laurs at hans Sambuittighed har ?Tuingen hamb til denne gierning at Obenbare, paa det hand iche lenger schulle leffue i Synd och Ondschab.

War Jndsteffnt i denne Sag at proffue, Christoffer ?, som bekiende At hand iche haffde seet de haffde hafft Ombgiengelsse met huer andre, Widre end hand haffde hørt aff samme Tuende persoeners schielderj och slagsmaal met hin anden, huorpaa hand giorde sin æd met opragte fingre.

Bendix Reeslager proffuet at hand offste haffuer hørt at Laurs och Ellj har hafft Kiffuen och schenderj sammen formedelst denne Sag och ombgiengelsse som de har beschylt hin anden for. Men iche seet deris Ombgiengelsse. Derpaa giorde hand sin æd, met opragte finger.

Christen Olssen Want ligesom Bendix Reeslager, och derpaa giorde hans æd met opragte fingre. Gutorm Haffuorsen proffuet lige ?som som Bendix och Christen Olsen och der paa giorde hans æd met opragte fingere.

Ellers war endeel fleere persoener Jndsteffnt at proffue i Sagen, som bekiende at de iche haffde andet at proffue, end som forne. Persoener Wundet haffr.

Forne. Laurs Olsens Høstru Marj Niels Datter sagde for Retten, At hendis Mand haffde slaget och draget hende ofste for bete. Ellj Olss Datters schyld, siden hand Komb i denne Onde Kiendschab met hende, men aldrig tilforn leffuet met hende Anderledes end wel.

Forne. Ellj <>JOhans datters Mand Endre P Olssen war for Retten tilstede, och Alt forne. Anhørte. Och loffuede forne. Endre Poffuelssen nu for Retten At hand aldrig will Agte eller Regne hans Høstru bete. Ellj Johans Datter denne forseelsse eller Sag met Laurs Olssen begangen, til Onde, Men Tog hende nu for Retten til Naade igien, Huor paa hand nu gaff hende sin haand.

Lige det samme giorde forne. Moren Niels Datter ? hendis Mand bete. Lauritz Olssen, och Tog hamb for denne Sag til Naade igien, och der paa gaff hamb nu for Retten hendis haand.

Foegden Satte i Rette och formeente forne. Tuende Persoeners Boesslaad burde for denne Sag och forseelsse til Ko. Ma. at were forbrut. Da bleff for Retten affsagt At forne. Lauritz Olssens och Ellj Olssdaters Boessloed bør effter Loulig schyld och yields affbetaling til Ko. Ma. at were forbrut, effter Lougen A. B. 5 Cap.

1665: 20b

1665 den 21 Septembr. holtis Almindelige Høsteting paa Freckov J Herløe Schibred, Neruerende Ko. Ma. Foeget Søffren Nielssen, Anders Fosse Lensmand, Knud Schurtuet, Halduor Turøen, Johans Hussebøe Knud Raffnangen Steffen Tuett, Mons Jensen Wig, Jeremias ibm. Niels Hannevig, Oluff Freckov, Oluff Landzuig, Tøris Herløe uehr, Laurs Oen Knud Dale Laugrettes mend ibm. Sampt den største del aff Almuen sammesteds.

Da bleff lest och publicerit Copie aff Tuende Ko. Ma. Naad. Breffue, som her effter ord fra ord Jndført findis.

Mogens Jenssen Wig steffnt Mogens Toschen formedelst hand har taget en Oxsse fra hannem som hand schal betalt 7 mrk i schyld for til Mons ?Olffuen, som en Mand J Bergen Rasmus Mortenssen haffde at Kreffue effter S. Peder Tofft. Mons møtte och formeente at hand war neste Mand at løsse Oxssen, och sagde at hand haffde betalt Peder Mortensens konne Oxssen, som bleff den i betaling paa schifftet Vdlagt for 7 mrk, som scheede førend hand tog Oxssen. Affsagt at naar en aff partterne forschaffer Peder Mortensens ? paa Oxsen som den i betaling er Vdlagt, Der effter schal bliffue ?parterne emellem kient, huem den schal beholde. Ko. Ma. Foeget Satte Ko. Ma. Arrest paa Oxsen til Sagens Vddrag.

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Foegden fordret Jacob Raadsmand paa Strømsnes effter foregaende Bunde Lensmandens stefning i Rette for slags maal paa Strømsnes Och tilstoed Lensmanden at hand er Louglig steffnt. bleff paa raabt møtte iche, ej heller nogen paa hans Weigne, Der fore til dømbt at bøede steffnefald 1 mrk Sølff.

Jens Kleppestø til Kient at betale Tøris Olssen for Resterende ?Tienist Løn och kleder 5 Rdr 1 ort, som hand schal betale hannem met første.

1665 den 23 Septembr. holtis **Almindelig Høsteting paa Allenfit schibreds Tingsted**, Neruerende Ko. Ma. Foget Søffren Nielssen. Lauritz Mundal Lensmand, Oluff Fishesett Anders Øffste gaard, Knud Mit gaard, Arne Ryland, Hans Eicheland, Ole Kaaberdal, Knud Totland Hans Feste, ?Haauer Jssdal Johans Selleuold, Aschild Nebstad, Ole Grøtuet, Niels Ryland Mons Gieru< i >g Byrge Hielmbtuet, Rasmus Mitgaard, Anders Selleuold, och Knud Ber Aas Lauglettes mend, och den største deel aff forne. Schibreds Almue.

Bleff da

1665: 21a

J alle tilstedeuerendes paa hør, lest ochfor kynt Copie Aff K. Ma. Naad. Tuende breffue, som her effter ord fra ord findis Jndført.

Joen Hoffsdal wed Bunde Lensmandens stefning ladet Anders Kaaberdal i Rette steffne, formedelst hand och Erich ?Rommerim haffuer tiltaget Demb ald Arffuen effter hans Moeder Falde, som hand meener were en Ret Arffuing til, ligesauel som de, efftersom hand er hendis Egte Søn.

Anders Kaaberdal møtte, och foregaff, At S. Børge Nebstad med ?Mend, haffde giort den Affscheen, At hand schulle haffue alt huis hun sig effterloed, formedelst hand gaff hinde sin Vnderholding i hendis Alderdomb, efftersom Joen bleff det samme til bøeden om hand wille Vnderholde hinde, da schulle hand och Nyde huis hun sig effterloed, huilchet hand dog iche wille, meente derfor at hendis effterladenschab, burde hendis Døtre, som hende har føedt och Vnderholden, at tilhøre, och iche Joen Hoffsdal. Hoen Hoffsdall møtte ochsagde at hand aldrig haffde saadant Sambycht.

Affsagt effterdj Anders Kaaberdal met sin ?følger haffuer Wden fore gaaende schiffte och deele tiltagen sig Arffuen effter den paa beraabte forligelsse, som iche beuisis, Men aff Joen Hoffsdal fraa gaas, den iche at haffue sambycht. Da bør Arffuen ?Allerford<>ligst føris paa Arffue ? igien. Och huis Dannemend da billigen Kand erachte, at Anders Kaaberdal bør haffu, formedelst hand sin Wermoeder har Vnderholden, Kand hannem forladdis Aff Arffuen betalis, Och det øffrige at schiftis effter Lougen Arffuingerne emellem som Ret were Kand.

Foegden ladet Laurs Eicheland i Rette steffne, formedelst hand wille haffue offuerfaldet hans Tiener Hans Anderssen da hand Reigste i Ko. Ma. Errinde, och søgte hannem paa liffuet met en Lang Lee. Laurs møtte och sagde at hand iche wille giort hannem nogen schade, men allenne wille Werge sig, efftersom hand wille haffue hans Hest i Schydtzferd, som hand meente iche pligtig till hannem at føre. Laurs Mundal sagde for Retten, at Laurs iche wille schydtze

1665: 21b

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

hannem, Huor offuer hand sielff wille taget hesten, der føre Søgte hand hannem met Orffuen, och Torde Hans iche drage sin ?degen, men holte sig til en steen hob, for at Laurs iche schulle giøre hamb schade met Leen. Derfor bleff Laurs til dømbt at bøede 1 mrk Sølff til Ko. Ma.

Søffren Nielssen Ko. Ma. Foegret tilspurte Almuen om de haffde aff nogen werit Anmoedet at giffue noget till Hans Ex. Herr Statholders Fortæring, midler tid hand war her i Byen, efftersom det paa nogle steder schal were Sagt;

Huortil nu tilstedeuerende Laugrett och Almue Suarede, At de aldrig derom aff nogen haffde werit Anmoedet, Och iche heller haffde de noget i saa maade Vdgiffuet.

Christen och Niels Helleland, Christian och Joen Hopland, møtte nu for Retten och foregaff, at Capitain Leutnant ?Ammerong haffde ladet Demb her i dag til Ting at møede J Rette steffne, Men møtte iche ej heller nogen paa hans Weigne. Forne. Mend derhoes for Retten frembøed, at om nogen deris Rettighed aff deris paa boende gaarder Annamme wille paa forne. Capitain Leutenantz Weigne, wille de den strax Leffuere for Neruerende Aar 1665, efftersom de ere hamb til Officer gaard Vdlagt, Men ingen framb komb det aff dem at Annamme.

1665 den 26 Septemb. holtis **Almindelige Høsteting paa Raadøe Tingstue J Raadøe Schibred**, Neruerende Ko. Ma. Foegret Søffren Nielssen. Lensmanden Oluff Wetaas, Knud Olssuold, Siur Dalland, Mogens Hoele Joen Strømme, Steffen Sæbøe, Gunder Nøttuet, Knud Manger, Mogens Manger, Hans Tougle, Mogens Ydstebøe, Torbiør Loruig, Jacob Sæbøe, Johans Helleland, Nielss Olssuold, Erich Bøe, Ole Huidsteen, Ole Soltuet, V.Niels Olssuold, Jngebrit Qualem, Anders ?Heuland, Niels Tuet, Johans Melling, Rasmus Manger, Laugrettesmend, Sampt en stor deel aff forne. schibreds Almue.

bleff da publicerit Copie aff Tuende Ko. Ma. Breffue, som her effter ord fra ord, findis Jndført.

1665: 22a

Abel Monssen i Alffuestrømb, Komb for Retten, och wed Bunde Lenssmandens steffning ladet steffne Østen Fieldtz Ende, formedelst hand schal beschylt hamb och hans Høstru for, at de schal haffue wed deris Tiennist pige stuchet Jld i den gaard Remme, at den er aff brendt. Och deromb til prouff stefft Aschild Remme och Knud Soltuet som det aff Østen haffr Hørt. Østens Høstru møtte och <>brette at hand er Siug och der for iche Kunde møede, Men wille møede och suare andre steder, och haffuer hand støedt sig paa sin ene foed, och der for iche Kunde møede denne gang.

Aschild Remme Proffuet at Dagen effter schaden war scheed paa gaarden aff Jldebrand, møtte hand och Knud Soltuet Østen Fieldtz Ende paa Bøen, och sagde Aschild at hand wille Reigsse til Foegden och giffue til kiende at gaarden war Affbrent, Men wille iche giffue det til kiende paa den maade som Østen wille haffue det, At Abels Konne schulle bedet deris pige Tende Ild i gaarden, Da suarde Østen hamb, At hand haffde beschylt Abels Konne for at hun komb pige dertil, och wille staa der wed. Men Abel och hans Konne war ej tilstede da denne tale falt demb emellem. Knud Soltuet sagde sig at haffe hørt samme ord, ligesom Aschild Remme, huilche hand och nu proffuede. huor paa de giorde deris æd met opregt fingre. Østen Fieldtzendis Høstru sagde, At Abels Konne haffde beschylt Aschild Remme, at hand er en ?Flachfører, Huortil Abels Konne sagde at hun schulle were Jngen Erlig quinde Jndtil hun det beuisser, efftersom hun saadant aldrig giort haffr.

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Karen Olssdatter Abels Tiennist pige møtte, och bleff hun Aluorligen tilspurt at sige sandhed, Omb Abels Konne haffde bedet Tende Jld i gaarden, Huortil hun suarede Nej, at hun i saadant er W-schyldig, Men hendis Madmoeder bad hende Laane Jld, ?Men bad hende iche, enten hun schulle Laane det paa Soltuet eller Remme, sagde sig och iche wide, om Jlden Komb fra hende, eller iche, Men

1665: 22b

Er Gud bekient, berette och at hun fulte en aff Mendene Aschild Remme til Gaarden effter Jlden, och bad Østen Fields Endes Datter Laane sig Jld, som en barssell Konne Laa, Men hun bad hende tage den i en anden Røgstue, som hun och giorde. sagde och at i Abels Huus war iche Jld, dend tid hun bleff wist, at Laane Jld, Effterdj Østen denne gang lysser forfalat hand ej kand møede, da er Sagen opsett til Warting, och schal Østen da møede, met alt huis hand kand haffue i sagen sig tilhielp, Men om hand iche will, schal dog gaa domb J Sagen.

Aschild och Niels Remme Komb for Retten och Wemoedeligen gaff til kiende, at samme deris gaard Remme, er nu i denne forleden Sommer aff Waade Jld, opbrent. Huilchet mange gott folch och som for Øyen er at see, Nochsom i Sandhed Witterligt er, Huorfore de i ald Vnderdanighed wille formoede, och begierte Allerunder danigst, At woris Allernaad. Arffue Herre och Konge, dennem for schatt, Naadigst wille forschaane, formedelst deris Armoed och fatigdomb schyld, Jndtil de Kunde faae Huus offuer Hoffuedet igien. Til huilchen Ende de War Tings winde begierende.

Tilstedeuerende Almue suarede effter foegden Søffren Nielses tilspørgelsse, at de iche haffde giffuet noget till Hans Ex. Herr Statholders Vnderholding, och iche haffde nogen demb derom Anmoedet.

Tomas Kaartuet steffnt Siur Dalland for hans Steffsøn Laurs Jenssens Arffue part. Der paa bleff Affsagt At hand schal giøre Tomas Rigtighed der for i Lensmandens och Trende Dannemends Neruerelssse, At Tomas paa hans steffsøns wegne scheer fyllist derfor som billigt och Rett were Kand. Huilchet schal schee inden 14 dage nest effter.

1665: 23a

Foegden steffnt Ole Jøstenssen och Magdele Erichs datter Nessbøe formedelst de met sin anden har giort Leyermaall nu anden gang, Och effterdj de haffuer intet at böede met til Ko. Ma. der fore formeente foegden, at de burde straffis paa deris Krop. Der paa bleff for Retten affsagt, at de enten bør de deris böeder effter Recessen at betale, eller lide paa deris Krop effter Recessen.

Johans Kolstad steffnt Ole Bouge, formedelst hand iche will betale hannem hans anpart aff den Tønde Korn och 1 Koes foester, som hand Aarlig haffde loffuet at giffue S. Erich Bouge til hans Vnderholding, formedelst hand oploed gaarden for hannem. Ole møtte och foregaff at hand iche haffde loffuet hannem en Tønde Korn och en Nøeds foester, som Johans fore giffuer, Men loffuet hannem hans Vnderholding, som hand och haffde faait, Huorpaa hand iche heller i sin Leffuende liffue Klaget haffde. Da bleff derpaa for Retten Affsagt, effterdj Johans Kolstad iche beuiser den paa berobte forligelsse, beuisis iche heller at S. Erich der paa i 28 Aars tid har

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

steffnt eller Kaldet, at hand saadant aff Ole Haffde at Kreffue, der for bør Ole bouge for bete. Johans Kolstads tiltale frj at were.

1665 den 28 7br. holtis **Almindelig Høsteting paa Lyren Tingstue i Lind Aas schibred.** Neruerende Ko. Ma. foeges Søffren Nielssen, Bunde Lensmanden Jffr Fammestad. Christian Monsløb Rasmus Hopland Knud Schouge, Gudmund Qualuog, Magne Bruneland Jffr Løffaas ?H<>ør Berge, Bernt Aaraas Hans Qualuog Niels Weefield Ole Hepland Halsteen Fannebost Anders Fieldzende Omund Hunduen Laugrettes Mend, sampt en stoer deel aff forne. Schibreds Almoe.

Da bleff nu lest och publis. Copie aff Tuende Ko. Ma. Naad. Forordninger som her effter findis Jndfört.

Ko. Ma. foeges Søren Nielssen foregaff at Tuende platzer i Fedie, ?S<>holm giffuer i Landuahre Aarlig 1/2 Wog fisch, och Vdhøyen 2 pund fisch til Ko. Ma. ligger Øde, och ingen besidder der paa findis. Och efftersom dertil iche schal were nogen brug aff Agger eller Eng, Men er allenne Tuende bare platzer, som kon har staait Huss paa

1665: 23b

At de som dem tilforn besad, har sielff Eyet de paa staaende Husse och allenne Hafft ophold aff Vd Roer paa Fischerj. Da tilstoed Mons Kopper och Rasmus Hopland, at nu ingen paa samme Tuende platzer boer, Och at iche dertil er nogen brug enten met Sæd, Høe eller Auffling, saa som til andre Bønder gaarder, Mens er Kon allenne Tuende Strandsidders Sæde til fischerj. Det samme och nogele fleere aff Almuen tilstoed.

Och til böed Ko. Ma. foeges Søffren Nielssen Almuen, om de wille eller Wiste nogen som wille beside bete. pladtzer och lade demb met Husse besette, schulle det bliffue dem tilsted, paa det at Ko. Ma. Kunde faa sin Rettighed der aff, her effter, som tilforn. Huortil de suarede Nej, at de nu ingen Wiste,

Rønils Qualuog steffnt Joen Qualuog for at hand schal taget nogele fische Linner fra hannem. Rønils bleff tilspurt, om hand lagde Joen Tiuffsag tilfor Linnerne, Huortil hand suarede Nej, iche widere end huis hand haffde hørt effter andres ord. Joen møtte och Negtet at hand iche haffde staalet nogen Linner fra hamb,

Johans Qualuog steffnt til prouff som Want, at hand saae at Joen sad och handterede nogle Linner i hans eget huus, som war noget ?breede, Men wiste iche huem De til Komb. Rønils beraabte sig paa Assbiørn staffsund och Halduor Olsen Qualuog, saa som Vidner i Sagen. Derfore Sagen optagten til Waarting, och Rønils da at føre sine Vidner, saa gaais huis Rett er.

Michel Vlfføen steffnt Joen Qualuogs Höstru Britte Joens Datter, och beschylte hende at hun haffde staalet en Smalle fra hannem nu i Sommer, Britte møtte och formeente at hand burde Saadant met Louglige Widnisbiurd, hende offuer beuisse, Rønils Qualuog møtte och Kreffueder Michel Vlfføen hannem til prouff om det iche war hans Smalle som, Britte Kiende for sin at Were. Da proffueder Rønils at Michel bad ?hannem see om det iche war hans Smalle, huortil Rønils Sagde at hand Kunde iche ligere see, end at det io war hans Smalle, Dog sagde Rynils at megit er andet Lig, och war Smallen W-merchet. Michel bleff tilspurt om hand haffde fleere prouff i Sagen, Da sagde hand at hans grande Konne Anne Gregoris Datter Wed deromb. Der

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

fore Sagen til Waarting opsatt, saa gaais huis Rett er. Men Britte nu som før sagde at Smallen war hindis egen for Gud och Werden.

1665: 24a

Forne. Britte Joens Datter schelte Rønils Qualuog for en W Erlig Mand. som begiertis at matte indføris.

Gutorm Berritzuig steffnt Knud Østeim for hand i Jule tide haffde i hans Leyemaal Nedgraffføet it Nøed, som hand miste aff Siugdomb, saa de der offuer motte Agte Deris for 3 Vger, ellers haffde ingen schade deraff lid. Knud møtte och sagde hand Laa Siug Da hans folch det Nedgraffuede, Men saa snart hand bleff tilpass, graffuet hand det op, och lagde det i hans eget Lejemaal Effterdj Knud beretter det er aff hans folch scheed i hans Suagh. hannem Wuitterligt och ingen schade der aff Kommen, Men da hand Komb tilpass, det igien optaget och paa sin egen Lejemaal Nedgraffuet, da bliffe det derwed. Mens Knud eller hans folch iche effter denne dag sig meere i saadant lade finde.

Niels Loss steffnt Lars Olssen for 2 Rdr och 1 Smalle som hand Loffuede hannem for hand gaff hamb Løss aff hans Tiennist, førend hans Aar war Omme. Margrette Monstad møtte paa Drengens Weigne, och sagde at Drengen wille iche tiene Niels Loss Lenger, Men paa det hand Kunde slippe hans Tiennist, sagde hand for Niels at hand wille leje halffparten i gaarden met Margrete, Och til den Ende haffde Drengen Loffuet Niels 2 Rdr, Men iche den Smalle. siden sagde Margrette at om hand haffde Loffuet Smallen motte hand wel holde hans løffte. Niels Loss Lod Sagen falde for 1 Rdr, som hand bør betale hannem inden 14 dage nest effter.

Anno 1665 den 3 Octobr. holtis **Almindelige Høsteting paa Holssuig i Gulen Schibred**, Neruerende Kongl. Ma. Foget Søffren Nielssen, Bunde Lensmanden Oluff Øffstgulen sampt effterschreffne Laugrettesmend, Ole Fosdal, Niels Nørland, Ole Nappen Hans Henrichsbøe, Joen Høeuig, Jacob Oppedal Monss Westeuig, Joen Knaruig, Ole Hougssdal, Mons Stembøe Johans Høeuig Tøris Vnneland, Matis Anduig, Asslach Steene, sampt en stoer deel aff forne. Schibreds Almue,

Da bleff nu J tilstedeuerendis paahøer, publicerit Copie aff Tuende Kongl. Ma. Naad. breffue, som her effter findis indfört.

1665: 24b

Lensmanden Ole Øffstgulen Kom for Retten och foregaff at hand war for Aarsaget aff Laugrettet och Almuen hersammesteds, at begiere sit Schiudtzmaall, huorledis hand sig hoes dem och dend gangdsche Almue haffr schichel och forholdet sig, baade førend hand bleff Lensmand her i Schibredet, Saauelsom Jmidler tid och til denne tid, At hans Lensmands bestilling betient haffr. Och begierte at hannem saadan en Retmessig och sandferdig Schiudtzmaal giffue wille, saa som hand i ald hans handel, Ombgiengelsse och forhold, det haffde forschylt och fortient. Dertill Suarede Laugrettet och nu tilstedeuerende Almue, met Eenstemmig Mundheld, At de iche Wiste hannem andet end som alt Erligt och gott at beschylde, Saa at hand sig Jblant dennem i ald hans handel och forretning, baade førend hand Komb i Lensmands bestilling, och til denne tid at hand samme bestilling forestaait haffr, haffuer

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

schichet och forholdet sig, som en Erlig Mand wel Sømmer och Anstaar i alle maader, Huilchet hand begierte at motte giffuis beschreffuen, som iche Widis at bør negtis.

Endre Pederssens Bøxel Sedel bleff lest, at hans Fader Peder Endressen har bøxlet hannem 2 1/2 punds leye i hans Odels Jord Nordgulen, at bruge hans liffs tid. Dat. 23 Junii nest forleden.

Gurj Brand Anger steffnt Jan Dich, for hand har tilholdet sig en Koe, som iche bleff hamb tilsagt da schiffte effter hendis Mand holtis. Jan Møtte och frembuiste Dannemends schrifftlig forretning, at hamb paa schifftet er tillagt 4 Kiør i hans betaling for 21 Slettedaler, och hand iche fleere Kiør hoes hende faait haffuer. Der for bleff for Retten affsagt, at Jan for denne Guris tiltale bør frj at were.

Hans Røe steffnt Dorete Birchenes formedelst hun har offuer faldet hans Quinde i hans eget Hus. Dorete møtte och sagde at hun iche haffde slaget hende Anderledis, end at hun

1665: 25a

Schuffuede hende offuer Ende i en barne Wugge, for at hun lagde hende Tiuffuerj til at hun haffde taget 10 sh. fra hende. Hans Negtet at hans Konne iche haffde lagt hende Tiuffuerj til, Men allenne spurt effter 10 sh., som bleff borte. Britte Flores Dater proffuet, at hun stoed i en baad Wed Søen, Da hørte hun at Hansis Konne Raabte och sagde til Dorette, schamb faa du, for du slaar mig i mit eget Huuss. Gurj Jans Datter proffuede, at hun hørte Hanssis Konne sagde til Dorette, schamb faa du, slaaendis och schuffuendis mig i mit eget Huus. Formedelst at Dorette har schuffuet hansi Konne i hendis eget huus, Da bør hun derfor böede til Ko. Ma. 1/2 mrk. Sølff.

Sirj Niels Datter steffnt Jacob Kiettelssuig, at effter Komme Dend Domb, som dem emellem gangen er, for huis hand effter Jacob Jenssens dem emellem handling, schal giffue hende, for at hand affstoed gaarden for hende. Jacob møtte och Jndlagde hans schrifftlig Jndleg, met formeening at hand er hende intet pligtig, Men at hun bør Rette sig effter Jacob Jensens emellem handling, Affsagt at Jacob Kiettelssuig bør inden Jull førstkommandis, steffne den gangen Domb til paa Kiendelsse for offuer Dommer, Men saa frembt det iche scheer, da bør det 14 dage effter Juel førstkommande, wed Wurdering aff hans Boe at Vdsøeges, Och Jacob da at giffue hende udj Kost och Terring 2 1/2 Rdr, Effter Jacobs begiering bleff hans Jndleg hamb til bage Leuerit.

Anno 1665 den 5 8br. holtis **Almindelig Høsteting paa Eide J EchAnger schibred.**

Neruerende Ko. Ma. foget Søffren Nielssen, sampt Bunde Lensmanden Mogens Essem, Ole Rødland Johans Nummedal Machne Echnes, Knud Quinge, Ole Rommerem, Siur Ascheland, Lars Hølleland, Ole Ech Anger, Anders Dyrdal, Christian Ascheland, Mogens Quinge, Berie Jordal, Laugrettesmend, saauelsom en stoer deel aff forme. Schibreds Almue.

bleff nu lest Tuende Copier aff Ko. Ma. Naad. Anordning, som her effter findis Jndfört.

1665: 25b

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Tilstedeuerende Almue bleff tilspurt, om de noget til hans Exell. Herr Statholders fortæring haffde Vdgiffuet, som nogle steder schal were ? Huortil de Suarede Nej, at de iche noget haffde Vdgiffuet, ej heller derom werit Anmoedet.

Foegden steffnt Jt Quindfolch Anne Olssdatter for hendis Begangen Lejer maal, som nu iche møtte. Erich Lauritzen møtte och, och sagde for Retten at hand er hendis Barne fader. Foegden begierte Domb i Sagen om forne. persoenner iche burde Deris Bøeder at betale. Der paa bleff for Retten Affsagt, at samme persoenner effter Recessen bør pligtig were, Deris bøeder til Kongl. Ma. at betale.

Aschild Ascheuig, steffnt Mogens Røe for 4 Aars Resterende Landschyld, Nemblig Aarlig 1 Rdr 16 sh Mogens bleff paa Raabt møtte iche, Men Niels Røe møtte och sagde at Mogens haffde bedet hannem Suare at hand har it Nøed som hand will Selge for penge til at betale Aschild. Bleff Affschediget at saafrembt Mogens iche stiller Aschild til fridtz inden førsthellende Waarting, Da Aschild at lade hannem paa Nye Lougligen Jndsteffne, saa gaais huis Rett er.

Her Lyche Hanssen Sogenprest til Lind Aas, steffnt Henrich Ennestrand for Resterende Prestelig Rettighed Smaa Tiende, som hand ha. for 10 Aar schyldig er. Jligemaade møtte Knud Schouge och Ole Myching Kiercheuerger och steffnt Henrich for Kierchens Anpart Tiende 13 mrk Henrich møtte och sagde at hand wille betale, Affsagt at Henrich bør betale Presten och Kierchen saauit hand met Rette schyldig er, inden 14 dage nest effter, eller wed Wurdering aff hans Boe at Vdsøeges.

Jligemaade haffde Her Lyche ladet steffne Torchil Samdal for Resterende Landschyld och Rettighed 3 1/2 Rdr 2 1/2 mrk Torchel møtte och Negtet iche gielden. War och steffnt Matias Tofft for Resterende Tiende och Rettighed. Affsagt at forne. Terchell och Matias bør betale huis de Her Lyche met

1665: 26a

Rette schyldig er, inden 14 dage hernest effter, eller Wed Wurdering aff deris Boe at Vdsøeges.

Johannis Hølleland Til Kient at betale Myching Kierche effter Kierchewergerne Knud Schougis och Ole Mychings i Rettesettelse Tuende Kierche Smaller och Resterende Leye deraff.

Jacob Lj steffnt Jacob Houge, formedelst hans dreng haffde giort hans Øg som hand haffde Laant hannem, schade i den ene foed, Da hand wille huge en Rissbuch aff, som drengen haffde Kiørt Øget fast met en Lass Weed. Derpaa bleff Affsagt, at dannemend bør komme och schiønne huad schade Øget har faait, Och der effter ligne det demb emellem som de siunis Rett at were.

Anno 1665 den 7 8br. holtis **Almindelig Høsteting paa Hosshoffde Tingstue i HossAnger Schibred**. Neruerende Ko. Ma. foeget Søffren Nielssen, Bunde Lensmanden Mogens Mieldstad, Torchell Aassem Anders Myching, Gulich Nord Aas, Hans Jeruig Niels Hoele, Magne Hanisstuett, Peder Øffsthuus, Halduor ibm, Jørgen Bernes Besse Dale Oluff Hougsstuet Anders Teppestad <Ole Litland Niels Hatland Børge Hiembuig> Laugrettesmend, sampt en stoer deel aff samme Schibreds Almue.

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Bleff da lest Copie aff Tuende Ko. Ma. Naad. Breffue, som her effter findis Jndført.

Oluff Hougstuett steffnt Tøssens besiddere for Wlouglig Schoughug, Nemlig 2 Tylter Sperrer. Huilche besiddere møtte och formeente iche Wlouglig at haffue Hugget. Effterdj derom ingen beuisning bleff ført. Da bliffr det derued.

Foegden steffnt Sæbiørn Jeluig och hans Søn Haauor Rachnes formedelst at de met hin anden i Brøllup schal haffue Slaget. Anders Teppestad møtte paa Sæbiørns weigne och sagde hand er Siug och der for iche nu Kunde møede. Halduor Øffsthus møtte paa Haauors weigne. Effterdj forne. Jndsteffntis Louglig for fald iche bleff beuist. derfor bleffue de huer til dømbt at bøede til Ko. Ma i steffne fald, en mrk Sølff.

Anders Langeland steffnt Ole Hougstuett formedelst hand har Slaget hannem i Brøllup. Ole møtte och sagde at Anders

1665: 26b

Slog hannem, och sagde Ole at hand iche war bøeden aff Anders i Brøllup. Ole Sørmyching och Johans Knudssen proffuede, at de saa Ole Hoff's tuet Komb gaaendis aff Brølluppet, och war slagen at blod Rand aff hans Ører war och blodig paa Næsse och Mund, Men huem det giorde Wiste de iche. Ole Negtet iche, at hand io slog Anders, Men Anders Negtet at hand iche slog Ole, Men at Ole slog hannem och Reff hans Scheg, och nu noget deraff frembwiste som hand schal aff Reffuet. Effterdj Ole har gaait W bøeden i brøllup Jmoed M. ? B. 23 Cap. Da haffuer hand for hiemb gield, huis hand har faait, och bøede Ko. Ma. 1 Øre Sølff.

Joen Joen Quamme och Oluff quamme steffnt hin anden formedelst Deris Enge slotter och anden W forligelighed, som de Lenge met hin anden hafft haffuer. Och enddog at Lensmanden met Dannemend har werit offuer deris Tuistighed, Och siden Sorenschrifueren met Sex mend Jligemaader werit Der offuer, och Demb omb alting emellel Kient huorledis de sig for holde schulle, som de dog iche wille Rette sig effter, Men endnu som før, fører Atschillig Wfornøeden Klagmaal Jmoed hin anden som schichelige grander iche sømmer, J den sted at de burde hin anden ald Christen Kierlighed och wenlig omgiengelsse at beuisse. Derfore bleff de for saadan Deris Adferd och Wforligelighed til Dømbt, huer at bøede Ko. Ma. 4 mrk Sølff, Och ligeuell at Rette sig effter Sorenschrifueren och Dannemends forretning, som dem paa Rettens wegne emellel giort er.

Mogens Essem steffnt effterschreffne for Resterende Tiende paa Herr Niels Bugges Weigne. Johans Tuett møtte paa Ole Tuets weigne och sagde at hand wille betale. Jligemaade paa Johans och Simen Tuets wegne wed gich forne. Johans at de ere hamb Tiende schyldig och wil betale. Arne Blegelj Ved gich, at Rasmus er tiende schyldig och wil betale, Ole Flad Aas wedgich at hand er tiende schyldig och wil betale,

1665: 27a

Knud Noraas tilstoed at hans S. fader war schyldig for 2 Aar, Knud Negtet iche at hand er siellff schyldig, Men wille iche sige ? Vd, at det war for 2 Aar, Och wille det iche wed æd benegte Mogens Mieldsta sagde at Arne Fotland er 28 sh schyldig Och Formeente Mogens Essemb Domb til betaling. Derfor bleff Affsagt at forne. Jndsteffnte, bør inden 14 ?dage betale huis

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Resterende Tiende som de ere met Rette schyldig eller wed Wurdering aff deris Boe at Vdsøgeges.

Jens Fossdal steffnt Ole Fotland, formedelst hand føede ?en Øg, en Winter, och wil iche betale hannem for fosteret. Peder Wahre mötte och sagde at hand haffde Loffuet Jens ?Fossdal betaling derfor som Rett kunde were. Peder ?tilkient at betale Jens for fosterit 3 mrk penge.

1665 den 10 8br. holtis **Almindelig Høsteting paa Burcheland J Mielde Schibred.**

Neruerende Ko. Ma. Foeget Søfren Nielssen, Bunde Lensmanden Elling Burcheland, Magne Bircheland, Tomas ?Hundhammer Niels Reestad, Ole Borge, Erich Reestad, Rasmus Schrepingle, ?Fabian Mitmelde, Od Solberg, Ole Weffle, Rasmus Blomb Fabians Blomb Laugrettesmend. sampt en stoer deel aff forne. Schibreds Almue.

Bleff da lest och for Kyndt Copie aff Tuende Ko. May. Naad. Anordninger som her effter findis Jndfört.

Mogens Essem paa Her Niels Bugges Wegne steffnt Mogens Røscheland for 7 mrk 7 sh
Resterende Tiende som hand Wedgich. Baste Burcheland for 7 mrk 7 sh, Baste och Joen Erstad
7 mrk ? 2 sh Jligemaade Resterende Tiende. Derpaa for Retten Affsagt at de indsteffnte bør
betale inden 14 dage hernest effter, huis Tiende de ere med Rette schyldig, eller wed Wurdering
aff deris Boe at Vdsøgis.

Johans Leren steffnt Erich Arne Aassem, for 16 mrk 4 sh penge som hand haffde leffuered hamb
at betale hans Landschylde med til Laugmanden, huilchet Arne wed gich at haffue oppeborit och
sagde at hand haffde leffueret en aff hans Tienner Peder Lauritzen samme penge. Derpaa for
Retten affsagt, Att Johans bør inden Juel først kommende at stille Laugmanden til fridtz for
Landschylden. Och Arne Aasemb at suare Johans Leren til samme penge, som hand wedgaard
at haffue oppeborit, och det at schee inden 14 dage nest effter.

1665: 27b

Magne Bircheland paa egen och med interesserendis Wegne steffnt Mogens Blombdal,
formedelst Wlouglig schouff Hug J Blombdals Alminding, Sampt for hand tog det han haffde
hugget, bort Jmoed forbud. Mogens mötte och sagde at hand haffde hugget nogle stocher, Men
huor mange Wiste hand iche, och ligger det paa stedet, och ej Jmoed forbud bortført. Denne Sag
til Aasteden hen Wist at paa Kiendis. Och gjorde Ko. Ma. Foeget forbud, ingen samme Temmer
Jmidler tid at bortføre, førend Domb i Sagen gangen er.

Oluff Erichsen aff Bergen steffnt Mogens Røscheland for Arff paa hans Høstruis Wegne effter
S. Erich Røscheland, efftersom Mogens effter ham schal were kommen i Wschifft Boe. sampt
och for Arff effter hans S. Søster Britte Erichs Datter som forleden Aar wed Døeden affgich,
huorom Oluffs Kone lagde hans Jndleg i Rette. Och bleff hun tilspurt huor lenge det er siden
hendis Mands Fader Døede. Huortil hun suarede at det er offr 10 Aars tid siden hand Døede.
Bleff for Retten Affsagt, At omb forne. Oluff Erichsens S. fader Arff, som for 10 Aars tid siden
er wed Døeden affgangen och falden, Widis iche At Kiendis, Men haffde ?burt tilform werit
søgt. Men Anlangende hans S. Søsters Arff. Da bør det met forderligst paa Arffue ? at schifftis
Arffuingene emellem effter Lougen, saa at huer der aff Nyder saauit met Rette bør.

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

1665 den 12 8br. holtis **Høsteting paa Ytre Arne i Arne schibred** Neruerende Ko. Ma. foget Søffren Nielsen, Bunde Lensmanden Anbiørn Jordal, Halsteen Rødland, Knud Brueraas Johans Hoele Daniel Seluig Besse Fossmarch Anders Hoele ?Suenche Søraas , Marchus Arne, Hans Jordal Peder och Johans Ytre Arne Mogens Sangstad, sampt en stoer deel aff forne. Schibreds Almue.

Bleff lest och forknyt Copie aff Tuende Ko. Ma. Naad. Breffue som her effter findis Jndfört.

Hans Hanssen Regiments schriffr, paa Welb. Herr Oberste

1665: 28a

Gierstorffs wegne effter Jndsteffning tiltalte de gaardens besidre som hans Welb. effter Reglementet er Assignerit, formedelst de iche will betale hannem Servitz saasom andre Officerer faar, Jtem for frjhed paa deris drenge for Vdschirffuelsse, for Jndquarteer, for frjhed for Knegtehold for Seng, Jld Liuss, och Kiørelde til hans daglig brug hannem at holde, saauelsom for huusse Werelsse Huorfor hand prætenderit aff Jndre Arne Garnes och Eidtzog, tilsammen 30 Rdr. Peder och Johans Jndre Arne møtte och sagde at forgangen Aar bleff de forligt met Herr Obrist, at giffue hannem for ald denne fordring for samme Aar 10 Rdr. Johans Garnes sagde at hand for sin gaard haffde bøeden Obristen 5 Rdr, Men wille dem iche Annamme. Erbøed ellers at wille giffue ligesom forgangen Aar, eller ligesom Andre Ko. Ma. schatte Bønder giffuer i alting. Hans Hanssen Lagde Copie aff Reglementet och Copie aff Assignationen J Rette, som bleff lest. Bønderne bleff flitig til Raad sig met Herr Obristis fuldmegtig at foræne, at alting i goede Kunde bliffue dem emellem. Da bleff for Retten Affsagt At Jndsteffnte Bønder bør straxen Wden nogen widere ophold betale Herr Obrist alt huis Assignationen tilholder hans Welb. aff samme deris gaarder at Nyde, Saa at de dend saauit Rett och billigt effter kommer och fyllist giør J alle maader, Och det at schee inden 14 Dage her nest effter.

Anne Grimbs Datter som er bleffuen beliggen da hun Tiente i Salhus, effter Jndsteffning tilkient, hendis Leyermaals bøeder effter Recessen at betale.

Mogens Espel Steffnt Ole Omundsen ibm for hand har slaget hannem och schielte hamb for en Tiuff.

Johans och Niels Westerlj proffueder, at Ole offuerfalt Mogens och Reff hannem i hans scheg, och frembuiste Mogens en deel som hand Reff aff hannem. ellers Negtet Ole at hand bleff først aff Mogens offr falden, Men forne. Tuende prouff bekiede at Mogens det iche gjorde. Men bad h. forligis well. Derfore bleff Ole tilkient at bøede til Ko. Ma. 2 mrk Sølff.

1665: 28b

Ellers proffueder Johans Westerlj och Willatz Mellinge, at de hørte Ole Omundsen samme tid schielde Mogens Espell for en Tiuff ?posse, Men Ole Negtet at hand iche schielte hannem och Wiste ham iche andet end got at beschylde. Sagen til neste Ting opsett.

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Suenche Sør Aas steffnt Peder Myrdal for hans Hest Jaget hans hest i Dynd at den bleff død. Mogens Hitland proffuit At Suenche begierte hamb see huor hesten laa død, da saa hand at Tuende Heste Spor war til diget och en fra, sampt at Peders Hest war dend tid paa Marchen straxs hoes. beraabte sig och paa Jørgen Vlset, som saa det tillige med Mogens. Men Jørgen war nu iche tilstede. der for Sagen til neste Ting opsett.

Johannis Beersteen wedgich at hand er Enchen Anne Bresteen en Koe Wurderit 3 Rdr, schyldig, som hand bør betale inden 14 dage eller Wurdering derfor i hans Boe, sampt stille h. for nogen Leye der aff til frids.

Erich Toquam steffnt Lauritz ibm, om hand iche bør Vnderholde hans Wermoeder, ligesauelsom hand. Laurs berette at hand komb paa gaarden och fich en Enche met Steffbarn, och da leffuede hans Werfader, Men siden har hans Wermoeder oplatt den part i gaarden for Erich, som hun schulle føedes aff, ochat hand tilbøed hans Wermoeder at wille føede hende sin liffs tid, om hun wille Vndt hamb samme part i gaarden til böxell. sagde och at hand bøed Erich 12 Rdr, om hand wille ladet hamb Leye same part, saa de har dog iche begge en Løbs leye til brug. Derfor bleff for Retten affsagt, At Laurs bør for Erichs til tale frj were.

1665 den 14 8br. holtis **Almindelig Høsteting paa Hop i Schiold schibred**, Neruerende Ko. Ma. Foget Søffren Nielssen, Bunde Lensmanden Ole Schage, Steffen Hammersland, Steffen Grimbss Eid, Ole Hop, Ole Schiold, Ole Lund Peder Hop Ole Totland, Lars Heldal Peder Hernes Erich Borge, Arne Totland, Niels Dingeland, Lasse Søraas Niels Schiold, Matis Bratland Lauritz Smøraas Laugrettes mend sampt en deel aff

1665: 29a

samme Schibreds Almue.

Bleff da forkyndiget Copie aff Tuende Ko. Ma. Naad. Anordninger som her effter findis Jndført.

Foegden forne. Søffren Nielssen Lydeligen nu paa Tinget tilspurte Laugrettet Saauelsom tilstedeuerende Almue, om de haffde Vdgiffuet noget til hans Exell. Herr Statholder Gylden Lews fortæring eller Vnderholdning Jmidler tid hand nu seenist war i Bergen, eller om noget dertil aff dem haffde werit Krefft eller Søgt, at de det nu wille Vdsige ochtilkiende giffue, efftersom saadant aff nogle schal were ?Vdspargerit. Huortil Laugrettet Sampt tilstedeuerende Almue Suarede Ney, At gandsche Jntet aff dennem i saa maader haffde werit aff nogen begierit eller Søgt, och ej heller haffde de noget Vdgiffuet i nogen maader, Huorfore de sagde sig ej at wide huorledis nogen Kunde tilkomme Saadant at Vdføre.

Foegden steffnt Hillebrant Støllen for schelderj Jmoed Anne Henrichs Datter Breuig, Anne fremb komb och berette at hand haffuer schielt hende for en Trold Dieffuel, och fremblagde hendis fuldmegtig Zacharias Olssen hendis Mands schrifftlig Jndleg, Dog sagde hun at hun iche sielff haffde hørt det, Men hendis Suoger haffde sagt hende det. Hillebrant møtte och Negtet at hand iche haffde schielt hende, och iche Wiste hende andet end gott at beschylde. Ole Joenssen Leeluig proffuet, at hand sad paa fischerj, da hørte hand at Hillebrant sagde til Peder Vlssuig, saa gjør du, och saa gjør hun den gamble Trold Dieffuell, Men Neffnte ingen Wed Naffn. beraabtis paa Tosten Hard Anger at hand war samme tid tilstede och hørte samme ord som Ole Joenssen nu proffuet haffuer, Dend gandsche tilstedeuerende Almue bleff aff foegden tilspurt

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

om de Wiste forne. Anne Breeuig for nogen Troddomb stycher eller andet Wtilbørligt at beschylde, Huor til de Suarede Ney, at de iche Wiste hende andet end som en Erlig quinde och alt gott at beschylde. Huorfore bleff ?Aschediget at Sagen effter saadan Lejligheid schal emellem dem were aff ingen Werd, Huorom de och bleff wed hand-

1665: 29b

streichning Wenligen forligte, Och beloffuede Hillebrant Særdelis, at hand paa sin Side iche her effter schulle giffue nogen Aarsag dertil, Men beflitte sig paa goed forligelsse,

Peder Vlssuig steffnt for Slagsmaal paa Abigael Leeruig. Peder bekiende at hand slog hende Tuende slag i hendes Nache met sin flade haand, for hun Woget andris fæ i Borgemester Offue Jensens march. Derfor bleff Peder til kient at bøede til Ko. Ma. en march Sølff.

Foegden ladet i Rette steffne, Hundstads Møllendals och Tarlebøe besiddere, som schal were fru Blantzelor Bildtz Vgedags Tiener, met formeenende at de burte deris schatter ligesom andre Lejlendinger til Ko. Ma. betale. Niels Ørbechs Tiener Aluer møtte met en schriffuelsse eller Missive, Foegden paa forne. gaarders besideris Wegne <aff fruen> tilschreffuet, ellers møtte ingen. Fogden i Rette Frembuiste Copie aff Ko. Ma. Naad. Schattebreff huoreffter hand formeente at de burde schatten ligesom andre Lejlendinger, til Ko. Ma. betale, Sagen bleff i fire Vger opsatt och da igien paa Bergen Raadstue at fore tagis, Till huilchen tid, Welbete. fru Blantzelor, eller och forne. gaarders besidere wille frembwiisse huad Kongelig frjhed for schatten haffus Kunde, At der effter Kand Kiendis huis Rett er, Och haffuer parterne Wden widere steffnemaal til forne. tid paa Bergen Raadstue at møede.

Foegden ladet Mogens Raadsmands Konne paa Raa, Agatte, J Rette steffne, effter førige tiltale, formedelst hun haffuer Jlde begegnet hans Tiener Hans Anderssen, sampt hannem met schieldtzmaal offuerfaldet, Da hand met Lensmanden och Lauritz Nielssen, Ko. Ma. Sagefeld, effter foregaaende Domb, wille Vdsøege, Lensmanden nu berette at forne. Mogens och hans Høstru aff hamb och schafferent ere Louglig met 14 Dags steffnemaal steffnt, for denne Sag i dag i Rette at møede. Men ingen aff dem, ej heller nogen paa deris Wegne møtte, noget til Sagen eller steffnemaal at Suare. Da for denne Sag och forseelsse, som Mogensis Konne Jmoed Foegdens Tiener

1665: 30a

met widere giort haffuer, da hand J Ko. Ma. Errinde War Vdschichet, bør hun at bøede til Ko. Ma. 2 mrk Sølff.

Foegden ladet Lauritz Kongshaffns effterleffuersche i Rette steffne, och formeente at de Tuende Torschegarn som hand haffuer fischet met for Bildøens Leyemaal, efftersom det er Wlouglig fische Redschaab inde i fiorder och Oesser, och til den ende paa en Rett, optagen, burde were forbrut. Lauritzis effterleffersche eller hendis fuldmegtig bleff paa Raabt, Men ingen møtte hertil at suare. Da effterdj at forskrefftne slags fische Redschaab er wed foregaaende Borgemester och Raads Domb i Bergen saauit Borgerschabet eller Byens indbyggere angaar, Och Jligemaade aff Øffrigheden, saauelsom wed Domb, saauit Bønderne angaar, forbøeden och affschaffet, effterdj det er den gemene Mand som iche Saadan fischereedschaab bruger, til schade, Tilmeld at fischen och for saadan fische Reedschabs brug, tager merchelig schrech och

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Affschye, Och den gemeene Mand som allenne fischer met handsnøre, til schade, da bør derfor samme fischedgarn til Ko. Ma. at were forbrut.

Peder Hornes steffnt Ole Nestun for 5 mrk som hans S. fader bleff ham schyldig for 19 Aar siden. Ole møtte och sagde at hand iche Wed om hans fader er schyldig samme 5 mrk eller iche, Men er for 11 Aars tid siden wed døeden affgangen, sampt hans Moeder døede samme Aar, formeente derfor hand haffde burt søgt det paa schiffte, saa haffde hand wel faait huis hand met Rette haffde burt. Oluff fornøyet Peder met 1/2 Rixdaler.

Niels Dingeland paa hans fader Oluff Dingelands wegne, tilbøed Peder Hornes at indløsse 16 mrk Smør leye i Bouge i Samb Anger som hand har Pantsat for 16 Rdr, Men om hand iche løsset det inden 14 Dage, wille hand pantsette det til andre, Peder suarede at Oluff schulle faa hans penge.

Niels Rasmusen Strømme fremb komb och Klageligen tilkiende gaff, At hans och hans grande Michel Knudsen Strømmis gaard bete. Strømme, i denne forleden Sommer om Natter tide aff Wlychelig Jldebrand, bleff affbrendt, Huorfore Allerydmygeligst begiertis, at de for-

1665: 30b

-medelst deris fatig Domb schyld, och samme Wlychelige Jldebrand for dette Aars schatt motte forschaanis. Och suare tilstedeverende Laugrettet Sauelsom Almuen, at dem nochsom J Sandhed Witterlig er, at samme gaard Strømme aff Waade Jld er affbrent, som forschreffuit staar, Disligest tilstoed Almuen met Laugrettet, at dennem forne. Tuende besidderis Armoed och fatigdomb Witterlig er, och at huis fatig deel som de war Eyende, bleff aff Jlden opbrent.

Foegden Søffren Nielsen betalte Oluff Lund och Lensmanden Ole Schage, som en fuldmegtig paa Pouel Birchelands Wegne, effter min Hans Hanssens och Sex mends schrifftlig forseiglede affscheen, for S. Ingeborg Espelands begraaffuelsis bekostning som de haffuer bekostet, Nemblig i Reede penge halfftretende Rixdaler, och en Børe, Huorfor de schal Annamme aff Ole Espelands Søn, en halff Rixdaler, huormed de i saa maade er begraaffuelsens bekostning betalt, Jligemaade betalt Under Øffstebø hans fordring 5 S mrk, som til hans Søn Mogen Gunderssen bleff Leffuerit.

1665 den 17 8br. holtis **Almindelig Høsteting paa Schouge Tingstue i Sartor schibred**, Neruerende Ko. Ma. foegten Søffren Nielsen Bunde Lensmanden Oluff Bielcherøen, Lauritz Berge Oluff Hambre Niels Lechøen Willem och Monss Werland Hans Kouflan↔ Peder Echerhoffde Niels Homelsund, Monss Leerøen Erich Knapsch↔ Ole Fielde Anders Bildøen Ole Waage Jacob Hammerssland Ole Echerhoffde Michel Windenes Michel Snecheuig Laugrettes mend, sampt en stoer deel aff forne. schibreds Almue.

bleff Da Lest Copie aff Tuende Ko. Ma. Naad. Anordninger som her effter findis Jndført.

Vincentz Landraa Loed nu for Retten Lesse och for kynde Niels Nielsen Algrøns til hannem Vdgiffne Schiøde Dat. 25 Maii nest forleden at hand har solt ham och hans Arffuinger Tou pund fisches Leye i Landraa til Eyen domb, som hand sielff bruger och paa boer.

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Foegden Søffren Nielssen sampt den gemeene Almue, Klaget offr den Wlouglig brug en deel haffr met Torschegarn och Linner

1665: 31a

her i Schibredet paa de steder som met handsnøre fischis, den gemeene Mand som iche formeaar saadan Reedschab til aller største schade, som offte tid effter anden er bleffuen klaget, Huor fore nu en gang for alle begiertis domb, om samme W Louglig fische Redschab iche effter denne dag, burde were Affschaffet. Da bleff for Retten affsagt effterdj samme Tuende slags fische Redschab aff Øffrigheden her paa stedet til den gemene Mands gaffn, er forbøeden at bruges, Sampt och wed Borgemester och Raads Domb i Bergen, Byens Jndbyggere, formeent, saadan Redschab at bruge. Tilmed befndis at paa de steder som met det Redschab fisches, Tager fischen merchelig schrech och affschye, at det er den gemeene som fischer met handsnøre, tilschade, Och er Kon nogele ?Sær personner, som samme Wlouglig fische Redschab bruger. Thi bleff for Retten affsagt, at ingen aff dette schibreds Jndbyggere maa effter denne dage, bruge Linner eller Torschegarn, at fische met, paa nogen sted, som met handsnøre fischis, Men bør gandsche at were affschaffet, Och huem som kand saadan fische Redschab offuer komme, da maa det were en huer frit for, det paa en Rett at optage, til Retmessig paa Kiendelsse och forbrydelsse til Ko. Ma. Och den schyldige der foruden at bøede Domb ?Roff effter Lougen.

Jan Segelken aff Bergen steffnt Ole Anfindsen Tønneuig, formeente at hand bør ?quitere samme platz Tønneuig, efftersom hand den til sin egen stoere fornøedenhed dyre haffuer Kiøbt, Saa och for Bunden er Moetuillig Jmoed hamb som hans Jordrot, sampt sat pinde i marchen for ham och hans folch. Ole møtte och formeente iche haffue same sin Leyed gaard forbrut, Jans Jndleg bleff lest.

Affsagt effterdj Ole ingen Aarsager effter Lougen offuer beuisis at hand hans Leyede Jord har forbrut, Da wistis iche hamb fra gaarden at dømme. Dog bør hand findis hans Landrot hørig og Lydig effter Lougen, Och iche beuisse hannem Trodtz eller Hoffmoed

Her Anfind Johanssen steffnt Monss Leeruig for hand har flyt en liden Boe och en Nøst aff Kierchens Jord Eyde, som stoed der offuer Tuende Korss ? Jmoed Lougen, och der for burde følge Jordroten

1665: 31b

Mogens møtte och formeente at hand haffde Rett dertil. Affsagt, At Mogens bør were i Jordrotens minde for de Aff førte Husse, eller føre dem paa stedet och opsette demb som de stoed før, som hand bør effterkomme inden 14 dage hernest effter. Och bør Mogens giøre gaarden Lougfør effter Dannemends billig Kiendelsse.

Niels Mogenssen boende paa Haaland i Schiold schibred fremkomb for Retten och war Tingss Vinde begierendis, om det iche got folch her paa stedet Witterligt er, At S. Jffuer Kaaresen som boede paa Windenes her i schibredet, for nogle Aars tid siden wed døeden affgangen, haffde Tuende Egte søstere som haffde forældre til sammen, den ene wed Naffn Giertrud Kaariss datter och den anden Wed Naffn Karj Kaares datter, huis Søn bete. Niels sagde sig at were, hurom at Vidne, hand haffde ladet J Rette steffne Lauritz Lauritzen Berge, Rasmus ?Haanorsen Niels Olssen och Niels Tomessen boende paa Landraa hersammesteds, som for Retten frembstoed och alle wed æd och opragte fingre bekiende, At dem war forne. S. Jffuer Kaaresen som boede och døede paa Windenes, Welbekiente, och at hand i Guds Sandhed, haffde Tuende søstere, aff en

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

fader och Moeder met hannem Egtleföd och baaren, for Gud och Mennischen. Och at bete. Karj Kaares datter, som forne. Niels siger hans Moeder at were, bleff i hendis Vng dombs Aare gifft fra Windenes och til Schiold schibred, och den Eldre Søster Giertrud, boede paa en gaard Kaldis Jerland i Sundhorlehn liggende, Denne Kundschap sagde forne. Nils sig ware Aarsagen at begiere, formedelst at hans S. Moeder broeder Jffr Kaaresen Windenes, haffuer Wden forne. hans S. Moeders och Moeder sösters willie och sambtyche, fra Vendt dem deris Odels goedtz i Tuende gaarder Nemblig i Abildsetter och i Weffring J Sundfiord, och aldrig bekomb schilling eller schillings Werd aff hamb for deris Søster Loder aff samme goedtz, Och derfor will sig det igien met forfalden Rettighed deraff siden hand døede, tilholde, Och Kiøberne eller pant tagerne deris Mand igien at søger. Ellers bekiende och forne.

1665: 32a

Widner, Lauritz Berge Vndtagen, At dem er wel Witterligt At forne. Trej Sødschende, haffde fellitz Odels goedtz tilsammen, som broederen Jffr Kaaresen opbar Rettigheden aff, huilchet de aldrig haffde hørt eller fornummen, bleff dem emellem schifft.

Wii Friderich Den Tredie med Guds Naade Danmarchis Norges Wendis och Gottes Konning Hertug udj Slessuig Holsten Stormarn och Ditmerchen Greffue udj Oldenborg och Delmenhorst, Giøre Alle Witterligt at efftersom wii kommer udj erfaring, At Pesten till Lunden J Engeland schal grasere, Saa er hermed woris Alluorlig willie och befaling, at ingen Schibe folch eller Wahre, som fra bemelte Lunden eller andre steder J bete. Engeland, som Mand Weed inficerit at were, kommende, schal tilstedes nogen steds i Wore Riger Danmarch eller Norge. at Lade eller Losse, Ey heller schal Wore Egne Wndersaatter, som allereede udj Land ere, nogen Ombgiengelsse søger eller handell driftue met Saadanne Schibe. folch eller Wahre, som fra de inficerede Steder Komne ere. Dog schall hermed iche were meent, At de Engelsche Schibe folch eller Wahre, som fra andre steder udj Engeland, Riktig beuiss med fører, Jngen infection at were, io schal vere Vbehindrit tillat tillat J wore Riger Danmarch och Norge at Trafiquere och handle, Huor dennem lyster. Huor effter alle wedkommende sig Vnderdanigst kand wide at Rette och forholde, och for schade at tage Wahre. Giffuet paa wort Slott Kiøbenhaffn den 9 Aug. Anno 1665. Vnder Wort Zignett. Friderich.

Wii Friderich den Tredie med Guds Naade Danmarchis Norges Wendis och Gottes Konning Hertug udj Slessuig Holsten Stormarn och Ditmerschen Greffue udj Oldenborg och Delmenhorst. Giør alle Witterligt at efftersom wii kommer udj erfaring Huorledis udj Wore Riger och Lande befindis nogen falsche Mynte Jblant de udj sidste Aaringer slagne Slette daler och Toe schillinger som fra fremmede steder udj Adtschillige maader bliffuer Jndført och Jndsnege, til wore Kiere Troe Vndersaatters Merchelig schade, och Commersiens stoere forhindring. Da

1665: 32b

Paa det saadant i Tide motte forekommis, haffuer wii derfor Naad. for gott anseet, derom denne woris Naadigste willie och forordning At publicere och for kynde Lade, saasom wii hermed biuder och befaler, Woris befalingsmend Borgemestere och Raad, och huem som helst paa wore Weigne, nogen befaling haffuer. Saa och Aduarer alle och en huer wedkommende, at de med største flid, och wed den Oss schyldigste Troeschabs pligt, udj beste maader paa Agter, Ald huis Mynt fra fremmed steder worder Jndført udj nogen haffn eller Sted, Were sig paa huad maade det were Kand, Och derudj tilseer om nogen falsch Mynt aff Slette daller och Toe schillinger

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Kunde befindis. Och dersom nogen fore Kommer Da straxen der paa at tale, och hende tilbørlig domb, til dess Retmessig Execution. Huorfor och Serdelis Tolderne paa Toldstederne wed Grendterne, paa det flitigste schulle efftersee, med huis penge udj wore Riger met Postbudene, och ellers udj andre maader til Lands och Wands Jndførnis, Om der Jblant noget falsch Kunde befindis, och det forekommende straxen at anholde, och huer steds Øffrighed at tilkiende giffue, som siden derpaa schulle procedere, som offuen bemelt. Och wille wii Naadigst, at ey alleniste saadanne penge effter derpaa Affstede domb schal Confisqueris, Medens ochsaa de Medfølgende Personner, saaledis Aluorlig straffis, saa som wore Forordninger udj saa maader paa det strengeste indeholder och tilsiger, huor effter alle och en huer Wedkommende sig Vnderdanigst haffuer at Rette och for schade at tage Ware, Giffuet paa Woris Kongl. Residentz udj Kiøbenhaffn den 5 Aug. Anno 1665. Vnder Wort Zignett Friderich.

Welbaarne Herr Canceler.

Efftersom for nogen tid, bleff besluttet udj Krigs Raadit at officerernis och de gemeenis Vnderhold schulle suspenderis, och derpaa er Vdgangen den 10 Junii annj Currentis, en Ordre och befaling, som forbyder Almuen at Vdgiffue aff dette Aars schatter eller andre Rettigheder til nogen aff officererne, eller Rytterne. Da wil ieg haffe hans Ex. wenlig erindrit, At samme befaling hermed schal were opheffuit

1665:33a

Och en hver Vedkommende udj hans Anbetroede Ampt Anbefallet At holde sig forige Billetter effterretlig, och huis Officererne till Hest och foeds sampt Rytterne Jmedens schulle haffue werit Erlagt, och met Rette tilkommer, dennem Rigtigen igien Erstattis, Saa at Militien iche i nogen maader nogen schade eller affgang lider. Mens en huer sin Tractament och Vnderholding effter Billetternis tilhold, som tilforn, Jndtil widere Vforhindrit Nyder och bekommer. Huor Jmoed Officererne med de gemeene, schal were for pligt, Vnder wed børlig straff, sig Jmoed Bønderne at forholde, effter Reglementet, och Jngen der offuer Mollestere, Huor effter de sig paa alle sider, kand wide at Rette, Huilchet hans Ex. wille lade publicere paa tilbørlig steder til allis effterretning, huormed Jeg nest Guds den Allerhøyestis beschermelsse och ald Welstands Ønsch, forbliffuer hans Ex. Tienstvilligste Broeder och Tienner Aggerhus den 1 Septembr. 1665. Vldrich Friderich guldenlew.

Anno 1665 den 11 Nouembr. for Retten paa Bergen Raadstue den Sag effter Opsettelsse om Schatt til Ko. Ma. aff Hundstad Møllendal och Tarlebøe for tagen. Och møtte Ko. Ma. foegot Søffren Nielsen och formeente at dess besidere burde betale Ko. Ma. Schatt effter Ko. Ma. Schatte breff, lige som andre Ko. Ma. Vndersaatter. Niels Ørbech och Albret Bager paa Leene Knuds Datters Wegne som bruger och besider Møllendal møtte, och sagde at de aldrig haffde werit Krefftuit for schatt, Och lagde derhoes huer deris Bøxell Seddel i Rette, som bleff Lest. Ellers erbøed sig gierne Ko. Ma. sin schatt effter Ko. Ma. schatte breffue at giffue och betale, Dog begierte och for meente, at de der Jmoed for den stoere Arbed, som de hidindtil haffde giort til Lunggaarden saa som Vgedags Bønder i steden for schatt, motte forschaanis, och Nyde den samme Rett, saa som andre Ko. Ma. Lejlendinger och bønder Nyder. Bleff schichel Bud til Cathrine, S. Borgemester Søffren Jenssens <Med Johans breffdrager> at hun eller hendis fuldmægtig wille møede, Men ingen frembkomb.

Christian Tarlebøes Høstru

1665: 33b

NØRDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

møtte, och sagde at hindis Mand gierne wille betale Kongen sin schatt, lige som andre Lejlenderger, Dog at hand der Jmoed motte forschaanis for dend stoere Arbed, som hand hidindtil har motte giøre Aarlingen til Eyeren paa Lunggaarden, Berettede derhoes at hand haffuer Leyet och fest gaarden aff S. Welb. Børge Juel for Vngefehr 18 Aars tid siden, och iche werit kreffuit for schatt til Ko. Ma. Jmidler tid at Vdgiffue.

Oluff Poffuelssen Procurator Præsenterit sig i Rette paa Welb. frue Blantzeflor Bildtz Weigne, som alt dette Anhørte, och sagde at hand haffde intet udj Sagen at Jndlegge. Men som hand haffde iche fuldmagt at frembwisse, formeente Foegden at hand haffde intet i Sagen at Suare. Da bleff for Retten affsagt, at effterdj Hundstad, Møllen Dal och Tarlebøe, besidis och bruges aff Lejlenderger och iche ere frj Adelige Sæde gaarde, Thj bør dessen besidere effter Ko. Ma. Naad. Schatte breffs tillhold, at betale Ko. Ma. schatt aff samme deris paa boende gaarder lige som andre hans Ko. Ma. Vndersaatter.

1665 den 14 Decembr. betientis Retten i Strømsnes Mølle Jmellem W. W. Borg. Offue Jensen paa den ene och Johan Kaaberslaar paa den anden side, som begge nu i Rette paa Aasteden møtte och Jmoed hin anden effter forgaaende steffning Jndlagde nogle Documenter anlangende deris Tuistighed omb Kaabermøllen, som bleff lest.

Hans Flachetuet Carl Setterstøel och Arent Taape effter Johan Hermandsens steffnemaal proffuede, At de effter Johans begiering war kommen til Kaabermøllens Demme, derpaa at Arbeide, dog haffde Johan tilforn ladet Riffue Jorden eller demmen til Slussen, Saa Reffue de slussen op i meening at giøre en Lech Tett som war i grunden, och som slussen war Reffuen begynte Wandet at tage offuerhaand, met Jt stoer hull mit i demmen, at det stiget i Weyret, saa de met største Arbed och Snarhed motte ligge Slussen Ned Jgien och met Jord Demme, paa det at demmen iche schulle met alle Wdbryde, derpaa giorde de deris Æd met Opragt fingere.

1665: 34a

Johan Hermandssen sagde at det war den første gang at slussen bleff Reffuen, Men Høsten der effter komb Wandet saa sterch at en deel aff demmen Omb kring Slussen brød Vd.

Borg. Jndlagde sin Protest at Johan burde talt om Lechen, om hand haffde hafft noget i saa maade at paa klage, som dog iche haffdis Aarsag til, førend hand Møllen kiøbte. Johan dertil Suaredede, at da haffde Borg. hans handschrifft hoes sig.

Michel Kaaberslager sagde at hand Leffuerede Johan Kaaberslaar 8 Smede Tanger som Borg. tilkomb, och Annamede 7 Smeede Tanger som hamb sielff tilhørte, och som hand sielff haffde Arbeidet med 14 dage < ?hand haffde seet Møll >

Johan spurte effter noget Smaa Jern Redschab Møllen tilhørende. Da suaredede B. Offe Jensen at Hussmanden motte Wden tuiffl det foruart, at det iche schulle bortstillis

Johan Spurte effter en Laass for Møldørren. Da sagde Borgemester at hand iche haffde taget dend, Men haffde sagt Møllen fra sig effter de Sex Mends werchs indhold.

Johan Spurte om Petter Wolff war hoes ? hand Annamede Møllen huortil Petter Suaredede hand iche war derhoes.

Johan begierte at Arbeide paa Werchet, dog sig ? nogen schade, at deraff kunde sees den er ferdig, Huortil Boegemester Suaredede hand Aldrig haffde forbøeden hamb derpaa at Arbede. Johan Suaredede til dend sprung som er i Ambolten, At hand huerchen kunde sige at dend haffde faait samme schade i hans Ware, och iche heller kunde hand det Negte, Och huor om alting war, da før hand wille haffue nogen Tuistighed derom, saa kand den igien forferdiges for 4 Rixdaler.

ÆTTEHISTORISK INSTITUTT/H. AASHEIM/SAB 1996

NORDHORDLAND TINGBOK 7 (1665)

Johan Lod Arbeide met Werchit, at schulle sees det er ferdig.
Sagen optagen Indtil parterne ? at møede paa Bergen Raadstue.

(?)

Vdj denne Nordhorlehns Tingbog befindis Fyretiuffue och Sex Numererede och forseiglede
blade, Huorudinden Sorenschiffuer Hans Hanssen haffr at schriffue och protocollere Alt huis
Vdj Neruerende Aar for Rett och domb passerer, som hand Agter at forsuare, Actum Bergenhus
d. 9 Januarii Ao 1665. Vdj hans Exell. hr. Cancelers fraauerelsse. J slodzlougen befuldmegtigt.
Peder Hanssen. Egenh.